

Lehetetlen dolog, az egyes levelek elszámolása a mai postai forgalom gyors üteménél. Ez az intézmény az, amely semmiféle kérését és halasztást nem tűrhet. És ez az intézmény, amely a legprecízebb ugyan, de egyúttal nagylelkű is és semmiféle kicsinyeskedést nem tűr. Ezért minden három esztendőben egy hónapon át ellenőrzik az egész világon a külföldi postát és pedig három osztály szerint: azokat a leveleket, amelyeket az illető országból küldenek, azokat, amelyek átmennek és azokat, amelyek idegenből jönnek és itt kerülnek elosztásra.

Ez a művelet 1933 novemberében zajlott le és meg fog ismétlődni 1936 májusában, ahogy azt a cikk elején említettük. A postán a leggyöngyöbb forgalmi hónapokat használják a statisztika elkészítésére. Nem azért hogy kölcsönösen leszorítsák a járandóságot, hanem mert ezekben a hónapokban az ellenőrzés nem okoz különösebb nehézségeket.

Miután a statisztikákat elkészítették, azokat elküldik Bernbe, a világposta-egyesület irodájába. Itt feldolgozzák az anyagot és kikalkulálják a pontos arányszámokat, amiknek segítségével azután létrejön az igazságos elosztás.

A posta-ügyek körül felmerülő differenciákat az egyes országok egymás között intézik el, közvetlen tárgyalások alapján. Ha nem tudnak megegyezni, akkor döntőbíróknak rendszerint a világposta-egyesület valamelyik vezetőjét kéri fel. Mindez azonban a legnagyobb csendben történik, feltűnés nélkül, úgy, hogy ezekről a nagyközönség nem is szerez tudomást. Az átlagos levélforgalom egy esztendőben másfélmilliárdra rug. Ennek közvetítése mindenkor a legsimábban bonyolódik le.

Minden postaügyi konferencia Bernben számít az újításokkal. Ma főleg a légitársaságok aktuális. Itt még egységes platformra nem jutottak, de azért vannak megállapodások, amelyeket pontosan betartanak. Még nem hallatszott panasz valamelyik repülőársulat részéről a postai elszámolások miatt. Bizonyos, hogy ezt abba a mederbe fogják terelni, az a levél és csomagposta ügyét és az elszámolás körül nem lesznek bonyodalmak.

A posta a világ egyik legszebb nemzetközi intézménye és szinte szimbóluma annak, hogy ki lehet kapcsolni mindenféle nemzetközi surlódást akkor, ha a nemzetek reprezentánsaiban megértés és jóindulat uralkodik.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Nagy őszi premierszínház első nyári 15-20 lejes helyekkel: I. Fehér nővér. Fősz.: Loretta Young, John Boles. II. Schmelting-Hamans boxmérkőzése. Új Paramount journal. Előadások kezdete: Box: 3.15, 5.45, 8.30, 11. Nővér: 4.15, 7, 9.30.

Az OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Kedden, szerdán: A vágyak ritmusa. Főszereplők: Joan Crawford, Clark Gable. Csütörtökön: A sivatag fiai. Főszerepekben: Stan és Bran.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két film: I. Magyaviti csoda — Juhász, aki beszélt Istennel. II. Eg yéj Velencében. Balla Lici, Gombaszögi Ella, Pino de Gatera. Kezdetek: 3, 5, 7, 9 órákor. Helyárak: 7 és 10 lej.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 6 és 9. Vasárnap 3, 6 és 9. I. Tania, a moszkvai leány. Orosz társadalmi film. Főszerepekben Kay Francis és Warner Oland. — II. Mexikó. Főszerepekben: Georg O'Brien. Helyárak: 10 és 12.

Ismeretlen holttestre bukkantak a turisták a Bucegen. Bucurestiből jelentik: A Dimineata szerint a Bucegi-ből jövő kirándulók értesítették a hatóságokat, hogy a Stana Regala erdő szélén ismeretlen egyén holttestére találtak. Semmilyen igazolóiratot nem találtak a halottnál, akinek azonoságát nem sikerült még megállapítani. Látogatás szerint öngyilkosság esete forog fenn.

Az elemgyártás szenzációja az új szalmiák- és savmentes

Legnagyobb rak-tározóképeség és é g é s i t a r t a m !

Óriási magáhoztérő-képeség (regenerálódás)

Csak a piros GIF-peccséttel valódi!

GALVANI S. A.

GIF-ELEM

A Lindbergh-gyerekek él ?

A gyilkossággal vádolt Hauptmann fantasztikus bejelentése

Párizs, szeptember 2. A Paris Soir jelenté Newyorkból, hogy Hauptmann védője tegnap bejelentette, hogy a Lindbergh-gyerekek él, sőt a védő megjölelte a várost is, ahol a gyermek nevelkedik. A Lindbergh-szülők nem adnak hitelt a bejelentésnek és nem is hajlandók a megjelölt városkába utazni, ezzel szemben a rendőrség most ujjlenyomatokat készít és azokat összehasonlítja a Lindbergh-bébi ujjlenyomataival. A hír Amerikában óriási feltűnést keltett.

tésnek és nem is hajlandók a megjelölt városkába utazni, ezzel szemben a rendőrség most ujjlenyomatokat készít és azokat összehasonlítja a Lindbergh-bébi ujjlenyomataival. A hír Amerikában óriási feltűnést keltett.

Lemondott a jemeni imám

Aden, szeptember 2. Jemen imámja tegnap váratlanul benyújtotta lemondását. Utódja az imámi trónon Hojdis lesz. A jemeni imám lemondása politikai körökben óriási feltűnést keltett, mert azokkal a hírekkel hozták összefüggésbe, melyek arról tudnak, hogy az imám azzal a köz-

hangulattal szemben, mely az absszinek pártján van, az olaszokat támogatta. Jemen a legrégebb arab állam, amely évezredek óta megőrizte függetlenségét és fekvésénél fogva ma igen nagy szerepe jut a világpolitikai események alakulásában.

Mit akar a Sárga Világbank ?

Beleplezések a mérhetetlen vagyonok urairól, akik mind „színesek” és gazdagságuk felülmúlja Amerika és Európa milliommait, sőt milliárdosait...

Mindnyájan abban a szent meggyőződésben élünk mindenkor, hogy itt, Amerikában élnek a világ leggazdagabb emberei. Egy Astor, Vanderbil, Gould, Morgan, Rockefeller vagy Ford legendás gazdagságáról már gyermekkorunkban hallottunk és belénkidegződött ezeknek az embereknek legyűrhetetlen aranyhatalma. Angliában is élnek emberek, akiknek másfélmillió-négy-millió font évi jövedelmük van, Amerikában pedig nem ritkák az évi huszmillió dolláros jövedelmek.

Azt is tudjuk, hogy Indiában gazdag maharadzsa élnek tündérpalotákban, hogy akadnak kínai mandarinok, akik véletlenül sem értenek mással, mint arany évszázadokkal. Ezekről azonban nem sokat hallott az emberiség, mert ezek a vagyonok egyrészt rejtettek maradtak, másrészt, ha napvilágra kerülnek is, sohasem jutottak be a pénzvilág észszerű s oly gyakran nagy-nagy tragédiákhoz vezető forgatagába. Legfeljebb azt számíthatjuk, ha egy-egy indiai maharadzsa megszálmi láttunk külföldi utján, hogy hány kiló igazyöngyöt, vagy ékkövet hozott magával, selymei, asszonyai és elefántjai mily mennyiségben követték urukat és parancsolójukat a fohérvilágba?

Többet azonban nem tudunk meg ezekről a barnabőrű milliommokról, akik rendszerint igen hallgatag emberek és titkaikat nagyon könnyen magukban tudják tartani. Akik sohasem avatkoztak bele a nagyvilág pénzügyeibe, hanem megmaradtak saját birtokaikon és ott gyűjtögettek továbbra is hal-

latlan vagyonait.

Nem egyszer a barna milliommok fehér leányt vittek el magukkal tündérpalotáikba. Legutóbb Aga khán nősült meg a Riviérán — egy szegény cukrászkisasszonyt vett feleségül. Csodálatos történetek kelttek szárnyra a mostani angol királyi jubileum alkalmával Haiderabad nizamjáról, aki csupán ajándékba több mint hatvan kiló igazyöngyöt adott ennek-amannak.

A nepali és gvaliori maharadzsaik valóban azt sem tudják, miük van. Tartományaikban nemcsak magánvagyonaik léteznek, hanem az övek minden ott élő ember utolsó garasa is, beleve minden állatukat, sőt feleégeiket és gyermekeiket is.

A titokzatos Kelet Krózsui Sziám és Afganisztán egyes polgárai ugyancsak tömegtelen gazdagság fölött rendelkezhetnek s akármelyiknek a vagyonja meszire túlhaladja a nagy amerikai milliárdosokét.

A világnak talán leggazdagabb embere Blohal maharadzsa és felesége, a mesebeli Bégum, akinek harmincyolc gyémántbányája teljesen csendben és feltűnés nélkül ott pihen kihaszalatlannul országa közepén. Csak akkor bányásztak, amikor valamely célra óriási összegeket kell adnia. V. György angol király jubileumán is megjelent a Bégum és akkora gyémántot hozott hogy azt még a kiállítás sem merték a nagyközönség szeme elé bocsátani.

A Bégum valóban a világ leggazdagabb embere és hatszáz év óta csak az ő részére

Gyógyítható szenvedély-e a dohányzás ?

Aligha kételkedik valaki abban, hogy a dohányzás az emberiségnek egyik legmagasabb és emellett legelterjedtebb szenvedélye. Az egyszerű köhögéstől kezdve egészen a tüdőbajig, az emberi szervezet hatalmas zavarában és betegségében van döntő szerepe a dohányzásnak. Az érelmeszesedés, az emésztési és szívműködési zavarok alapvető oka legtöbbször a nikotin.

Természetesen nem könnyű dolog leszokni a dohányzást. Alapos tudományos kísérletek után azonban sikerült egy oly szert előállítani, amelynek segítségével bárki könnyűszerrel leszokhatja, vagy leszoktatható — akár

a tudta nélkül is — a dohányzástól. Óriási akaratere kell ahhoz, hogy a magunk erejéből leszokjunk ezt az átkos szenvedélyt. S aki ezzel nem rendelkezik, az hívja segítségül az „Antifum”-ot, amely biztosan segít s ezáltal pénzt takarít meg és megóvja az egészségét.

Különleges jelentősége van és így senki ne tévessze szem elől az Antifum azon kivételes előnyét, hogy általa a dohányos tudta nélkül is leszoktatható az illető a dohányzástól.

Az Antifum üvege 80 lej, két üveg egyszerre 150 lejbe kerül. Vezérképviselet: ARCO, Bucuresti, Calea Călărăsilor 91.

bányászák Blohal minden drágakövet. Ő volt az, aki legelőbb megengedte, hogy tartományának erdeiben és fővárosának tündéri palotáiban filmezhessenek az amerikai producerek.

Egészen más a helyzet Kinában és Japánban, ahol több milliomos él, mint Amerikában és Indiában együttvéve.

Mert míg Indiában csak néhány, talán nyolc-tíz uralkodó jutott el oda, ahol a gazdagság egyáltalán kezdődhet: addig a kínai gazdagok vagyonának alapjait már az ősi évezredek vetették meg. Az ősi Kína már tele volt élelmes üzletemberekkel, akik aztán a szerzett vagyonukat csorbítás nélkül hagyták utódaikra. S mivel Kinában hazafiatalan cselekedet a szerzett vagyon eltékozlása, nyilvánvaló, hogy a sárga milliommok sohasem kockáztattak semmit hanem mindig csak gyűjtöttek.

Számtalan olyan milliomos él a Menyék Birodalmában, akikre nem hagytak örökséget az elődök. Akárhányan szegény matrósorban kezdik pályájukat vagy az Unióban egy szegény mosódával alapozták meg későbbi gazdagságukat.

Mei-Fang kínai milliomos például mint bányamunkás kezdte tüneményes pályáját. Hazakerülvén aprópénzen hatalmas területeket vásárolt vaktában és megnyitotta azokat. Fang szénbányái ma ellátják az összes kikötőket elsőrendű, az angol antracittal is versenyképes szénrel. Li-Sun, a hajdani kikötőmunkás ma hat hatalmas textilgyár és két hajóépítő boldog tulajdonosa, míg társa Sun-Pi, a világ legnagyobb igazyöngytelepeinek ura.

Érdekeltse még a Perzsa öbölre is kiterjed. Cseu-Tin kínai milliárdos vagyonának alapját a kokain és ópium vetette meg.

Küzdelem a fehér faj ellen

A világ legujabb pénzfeljedelmei azonban egész váratlanul Japánban bukkantak fel. Japán hihetetlen méretű emelkedése úgy hatalmi mint viláfgforgalmi viszonylatban lehetővé tette a nagy vagyonok kifejlődését is különösen az orosz háború óta. Japánban épültek felhőkarcolók, Japánban is van ma nem akkora autóforgalom, mint Amerikában, Japán hajóhada vetekszik az Unióéval, ha nem nagyobb. És ez a három tény magában foglalja a nagy vagyonok amerikai méretű fejlődésének lehetőségét is.

Morgan, Rockefeller vagy Ford messze lemaradnak a japán Hoki márkí vagyonától — a Kiooco kisasszony mellett, aki igen különös módon jutott a pénzfeljedelmek fényes sorába. Ez a fiatal hölgy azzal kezdte pályafutását hogy minden értéket, apró területet összevásárolt pénzeszorosul honfi társaitól. Később ezt a tevékenységét a gyönyörű területekre fejlesztette ki, végül megvásárolta egész Oszakát.

Hoki márkínak hatvan gépkocsija és százhárom kastélya van, magánzemélyzete, bieleve üzletházainak alkalmazottait is, meghaladja a negyvenezretet.

Talán éppen a legutóbbi kínai-japán „háború” váltotta ki Kelet milliárdosainak azt az ötletét, hogy végre le kell rázni a fehér befolyást, legalább is az arany dolgában.

Kiooco kisasszony agyából pattant a zeuszi gondolat és néhány körlevél, meg futár elegendő volt ahhoz, hogy a mozgalomhoz az indiai nábobok is csatlakozzanak.

Tokiói székhellyel már meg is alakult a Sárga Világbank, melynek elnöke csekké kilencmilliárd angol fontra (36 billió dollár) tehető, alkalmazottai pedig — s ez nagyon jellemzi a keleti pénzfeljedelmek készsége és munkabírását — az utolsó emberig részvényesekből kerülnek ki. Maguk a milliárdosok veszelkednek tehát a számukra eddig annyira idegen üzleti könyvekkel, első ténykedésük pedig állítólag az, hogy az ujjonnan alapított Mandzsu államot valószínűleg belefoglalják az aranyba. Legközelebbi tervük egy vasutvonal építése egész Kinán keresztül, még pedig hosszában, Port Arturtól Kantonig. Ez az építkezés szinte kifejezetlenül mennyiségű pénzt emészt fel, ha pedig hozzászámítjuk azt a tervet is, hogy a törzsi legközelebb be akarja hálózni vasutvonalalaival Sziámot, Bengáliát és egész Felső-Indiát is: joggal kell hinnünk, hogy az új bankalapítás aranykészlete tényleg kimeríthetetlen.

Elképzelhetetlen perspektívák nyílnak a törzsi tevékenysége nyomán és az angol gyarmati lapok komolyan foglalkoznak a törzseknek azzal a gondolatával is, hogy nem sokára egész, új pénznem keletkezik a Távolkelet sokszázmillió népe javára.

Prágába érkezett Samsonovici román vezérkari főnök. Prágából jelentik: Tegnap a csehszlovák fővárosba érkezett Samsonovici tábornok, valamint a csehszlovák hadsereg manőverein résztvevő román katonai küldöttség, amelyet az állomáson Krejci tábornok vezérkari főnök és más előkelőségek fogadtak.

impres

„Nincs

Bucuresti, szeptember 2. Pentecken este... a baneasi re... három motoros His... melyen Popisteanu... öhadnagy próbaut... el-Aviv között. A... Románia és Pale... égijarat bevezetésé... alkotik és a próbát... technikailag a légi... ldható probléma... gy különböző di... árnak elintézésre... regindítást egyel... A repülőterén a... blikum várt, kö... apana tábornokok... polgári légügyi... lu komandor, a... ari főnöke, dr. Mih... nai kamara főtitk... A Dimineata m... lyta:ott Popistean... Bucuresti—telavivi... alesztinai impress... ondotta:

— Szerdán hajn... ultunk el. Sztambu... tét volt még, mid... apana főhadnagy... sztil közli velem... z olaj. Megvizsgál... bbi készülékeket... zek normálisan m... tunkat. Papano m... z olaj. Két és félór... unk Sztambulban... gáltak a motort, a... yen hibát nem tal... égű o'ajjal szere... ovább indultunk... nem repültünk egye... ne legyünk álland... ügy találtuk helyes... rületek fölött repül... tém leszálhatunk. I... vább foly: az olaj... giseir és Konya vá... 4 óra 4 pernyi re... 880 kilométert hagy... leszáltunk Adanáb... tenger partján, a s... roshan.

Adanában ismét... tort és az olajtar... nem találtunk. Min... tudtuk elképzelni, ... amely megölte... denesetre újabb ola... gus és tovább in... dünk fel, midőn Pa... olajfurdót kapott a... dalmai lehettek. Pa... adt meg. Kabá ujjá... arcáról és nyugodt... a gépet. Azt hisze... leszállott, vagy vis... nem hagyta magát... majd Beyruth fölöt... banon partlan látva... pernyi repülés utá... mellett az elramli... Az angol tiszték... Tel-Avivban viszon... tatásban részesült... len számunkra. Mé... lemmei vettek kör... tek, hogy rövid ott... kellemesebbé tegye... palesztinai kereske... Birbaum, a kamai... aki Romániából s... tiszt a román had... alatt velünk foglal... egy mechanikus se... a motor. Megállap... ben igen sok olaj... és repülés közben... déan kiömlött. Dél...

Lehetetlen dolog, az egyes levelek elszámolása a mai postai forgalom gyors uteménél. Ez az intézmény az, amely semmiféle késést és halasztást nem tűrhet. És ez az intézmény, amely a legprecízebb ugyan, de egyúttal nagylelkű is és semmiféle kicsinyeskedést nem tűr. Ezért minden három esztendőben egy hónapon át ellenőrzik az egész világon a külföldi postát és pedig három osztály szerint: azokat a leveleket, amelyeket az illető országból küldenek, azokat, amelyek átmennek és azokat, amelyek idegenből jönnek és itt kerülnek elosztásra.

Ez a művelet 1933 novemberében zajlott le és meg fog ismétlődni 1936 májusában, ahogy azt a cikk elején említettük. A postán a leggyöngyöbb forgalmi hónapokat használják a statisztika elkészítésére. Nem azért hogy kölcsönösen leszorítsák a járandóságot, hanem mert ezekben a hónapokban az ellenőrzés nem okoz különösebb nehézségeket.

Miután a statisztikákat elkészítették, azokat elküldik Bernbe, a világposta-egyesület irodájába. Itt feldolgozzák az anyagot és kikalkulálják a pontos arányszámokat, amiknek segítségével azután létrejön az igazságos elosztás.

A posta-ügyek körül felmerülő differenciákat az egyes országok egymás között intézik el, közvetlen tárgyalások alapján. Ha nem tudnak megegyezni, akkor döntőbírónak rendszerint a világposta-egyesület valamelyik vezetőjét kéri fel. Mindez azonban a legnagyobb csendben történik, feltűnés nélkül, úgy, hogy ezekről a nagyközönség nem is szerez tudomást. Az átlagos levélforgalom egy esztendőben másfélmilliárdra rug. Ennek közvetítése mindenkor a legsimábban bonyolódik le.

Minden postaügyi konferencia Bernben számít az újításokkal. Ma főleg a légiposta aktuális. Itt még egységes platformra nem jutottak, de azért vannak megállapodások, amelyeket pontosan betartanak. Még nem hallatszott panasz valamelyik repülőársulat részéről a postai elszámolások miatt. Bizonyos, hogy ezt abba a mederbe fogják terelni, mint a levél és csomagposta ügyét és az elszámolás körül nem lesznek bonyodalmak.

A posta a világ egyik legszebb nemzetközi intézménye és szinte szimbóluma annak, hogy ki lehet kapcsolni mindenféle nemzetközi surlódást akkor, ha a nemzetek reprezentánsaiban megértés és jóindulat uralkodik.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Nagy éjszai premierszínház ocsó nyári 15-20 lejes helyekkel: I. Fehér nővér. Fősz.: Loretta Young, John Boles. II. Schmelting-Hamans boxmérkőzése. Új Paramount journal. Előadások kezdete: Box: 3.15, 5.45, 8.30, 11. Nővér: 4.15, 7, 9.30.

Az OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Kedden, szerdán: A vágyak ritmusa. Főszereplők: Joan Crawford, Clark Gable. Csütörtökön: A sivatag fiai. Főszerepekben: Stan és Bran.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két film: I. Maglavit csoda — Juhász, aki beszélt Istennek. II. Eg yéj Velencében. Balla Lici, Gombaszögi Ella, Pino de Gatera. Kezdet: 3, 5, 7, 9 órakor. Helyárak: 7 és 10 lej.

MUNKAS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 6 és 9. Vasárnap 3, 6 és 9. I. Tania, a moszkvai leány. Orosz társadalmi film. Főszerepekben Kay Francis és Warner Oland. — II. Mexikó. Főszerepekben: Georg O'Brien. Helyárak: 10 és 12.

Ismeretlen holttestre bukkantak a turisták a Bucegen. Bucurestiből jelentik: A Dimineața szerint a Bucegi-ből jövő kirándulók értesítették a hatóságokat, hogy a Stana Regala erdő szélén ismeretlen egyén holttestére találtak. Semmilyen igazolóirat nem találtak a halottnál, akinek azonososságát nem sikerült még megállapítani. Látás szerint öngyilkosság esete forog fenn.

Az elemgyártás szenzációja az új szalmiák- és savmentes

GIF-ELEM

Legnagyobb rak-tározóképeség és é g é s i t a r t a m!

Óriási magához-térő-képesség (regenerálódás)

Csak a piros GIF-peccsével valódi!

GALVANI S. A.

A Lindbergh-gyerek él?

A gyilkossággal vádolt Hauptmann fantasztikus bejelentése

Párizs, szeptember 2. A Paris Soir jelenté Newyorkból, hogy Hauptmann védője tegnap bejelentette, hogy a Lindbergh-gyerek él, sőt a védő megjelölte a várost is, ahol a gyermek nevelkedik. A Lindbergh-szülők nem adnak hitelt a bejelen-

tésnek és nem is hajlandók a megjelölt városkába utazni, ezzel szemben a rendőrség most ujjlenyomatokat készít és azokat összehasonlítja a Lindbergh-bébi ujjlenyomataival. A hír Amerikában óriási feltűnést keltett.

Lemondott a jemeni imám

Aden, szeptember 2. Jemen imámja tegnap váratlanul benyújtotta lemondását. Utódja az imámi trónon Hojdis lesz. A jemeni imám lemondása politikai körökben óriási feltűnést keltett, mert azokkal a hírekkel hozták összefüggésbe, melyek arról tudnak, hogy az imám azzal a köz-

hangulattal szemben, mely az abszinek pártján van, az olaszokat támogatta.

Jemen a legrégebb arab állam, amely évezredek óta megőrizte függetlenségét és fekvésénél fogva ma igen nagy szerepe jut a világpolitikai események alakulásában.

Mit akar a Sárga Világbank?

Beleplezések a mérhetetlen vagyonok urairól, akik mind „szinesek” és gazdagságuk felülmúlja Amerika és Európa milliommait, sőt milliárdosait...

Mindnyájan abban a szent meggyőződésben élünk mindenkor, hogy itt, Amerikában élnek a világ leggazdagabb emberei. Egy Astor, Vanderbilt, Gould, Morgan, Rockefeller vagy Ford legendás gazdagságáról már gyermekkorunkban hallottunk és belénkidegződött ezeknek az embereknek legyűrhetetlen aranyhatalma. Angliában is élnek emberek, akiknek másfélmillió-nyémillió font évi jövedelmük van, Amerikában pedig nem ritkák az évi húszmillió dolláros jövedelmek.

Azt is tudjuk, hogy Indiában gazdag maharadszák élnek tündérpalotákban, hogy akadnak kínai mandarinok, akik véletlenül sem étköznek mással, mint arany evészközzel. Ezekről azonban nem sokat hallott az emberiség, mert ezek a vagyonok egyrészt rejtettek maradtak, másrészt, ha napvilágra kerülnek is, sohasem jutottak be a pénzüvilág észszerű s oly gyakran nagy-nagy tragédiákhoz vezető forgatagába. Legfeljebb azt számítgatjuk, ha egy-egy indiai maharadszát megszállni láttunk külföldi utján, hogy hány kiló igazgyöngyöt, vagy ékkövet hozott magával, selymei, asszonyai és elefántjai mily menységben követték urukat és parancsolójukat a fehérvilágba?

Többet azonban nem tudtunk meg ezekről a barnabőrű milliommokról, akik rendszerint igen hallgatag emberek és titkaikat nagyon könnyen magukban tartják. Akik sohasem avatkoztak bele a nagyvilág pénzügyeibe, hanem megmaradtak saját birtokaikon és ott gyűjtögettek továbbra is hal-

latlan vagyonokat.

Nem egyszer a barna milliommok fehér leányt vittek el magukkal tündérpalotáikba. Legutóbb Aga khán nősült meg a Rivierán — egy szegény cukrászkisasszonyt vett feleségül. Csodálatos történetek keltek szárnyra a mostani angol királyi jubileum alkalmával Haiderabad nizamjáról, aki csupán ajándékba több mint hatvan kiló igazgyöngyöt adott ennek-amannak.

A nepali és gvaliori maharadszák valóban azt sem tudják, miujuk van. Tartományaikban nemcsak magánvagyonaik léteznek, hanem az övék minden ott élő ember utolsó garasa is, belevéve minden állatukat, sőt feleégeiket és gyermekeiket is.

A titokzatos Kelet Krózsai Sziám és Afganisztán egyes polgárai ugyancsak tömegtelen gazdagság fölött rendelkezhetnek s akármelyiknek a vagyona megszere tulhaladja a nagy amerikai milliárdosokét.

A világnak talán leggazdagabb embere Blohal maharadszája és felesége, a mesebeli Bégum, akinek harmincnyolc gyémántbányája teljesen csendben és feltűnés nélkül ott pihen kihasználatlanul országa közepén. Csak akkor bányászik, amikor valamely célra óriási összegeket kell adnia. V. György angol király jubileumán is megjelent a Bégum és akkora gyémántot hozott hogy azt még a kiállításon sem merték a nagyközönség szeme elé bocsátani.

A Bégum valóban a világ leggazdagabb embere és hatszáz év óta csak az ő részére

Gyógyítható szenvedély-e a dohányzás?

Aligha kételkedik valaki abban, hogy a dohányzás az emberiségnek egyik legmagasabb és emellett legelterjedtebb szenvedélye. Az egyszerű köhögéstől kezdve egészen a tüdőbajig, az emberi szervezet számtalan zavarában és betegségében van döntő szerepe a dohányzásnak. Az érelmeszesedés, az emésztési és szív működési zavarok alapvető oka legtöbbször a nikotin.

Természetesen nem könnyű dolog leszokni a dohányzást. Alapos tudományos kísérletek után azonban sikerült egy oly szert előállítani, amelynek segítségével bárki könnyűszerrel leszokhatja, vagy leszoktatható — akár

a tudta nélkül is — a dohányzástól. Óriási akaratérő kell ahhoz, hogy a magunk erejéből leszokjunk ezt az átkos szenvedélyt. S aki ezzel nem rendelkezik, az hívja segítségül az „Antifum”-ot, amely biztosan segít s ezáltal pénzt takarít meg és megóvja az egészségét.

Különleges jelentősége van és így senki ne tévessze szem elől az Antifum azon kivételes előnyét, hogy általa a dohányos tudta nélkül is leszoktatható az illető a dohányzástól. Az Antifum üvege 80 lej, két üveg egyszerre 150 lejbe kerül. Vezérképviselet: ARCO, Bucuresti, Calea Călarasilor 91.

bányásszák Blohal minden drágakövet. Volt az, aki legutóbb megengedte, hogy tartományának erdeiben és fővárosának tündéri palotáiban filmezhessenek az amerikai producerek.

Egészen más a helyzet Kinában és Japánban, ahol több milliomos él, mint Amerikában és Indiában együttvéve.

Mert míg Indiában csak néhány, talán nyolc-tíz uralkodó jutott el oda, ahol a gazdagság egyáltalán kezdődhet: addig a kínai gazdagok vagyonának alapjait már az ősi évezredek vetették meg. Az ősi Kína már tele volt élelmes üzletemberekkel, akik aztán a szerzett vagyonukat csorbítás nélkül hagyták utódaikra. S mivel Kinában hazafiatlan cselekedet a szerzett vagyon eltékozlása, nyilvánvaló, hogy a sárga milliommok sohasem kockáztattak semmit hanem mindig csak gyűjtöttek.

Számtalan olyan milliomos él a Menyek Birodalmában, akikre nem hagytak örökséget az elődök. Akárhányan szegény matrósorban kezdik pályájukat vagy az Unióban egy szegény mosódával alapozták meg későbbi gazdagságukat.

Mei-Fang kínai milliomos például mint bányamunkás kezdte tüneményes pályáját. Hazakerülvén aprópénzen hatalmas területet vásárolt vaktában és megnyitotta azokat. Fang szénbányái ma ellátnak az összes kikötőket elsőrendű, az angol antracittal is versenyképes szénrel. Li-Sun, a hajdani kikötőmunkás ma hat hatalmas textilgyár és két hajóépítő holdog tulajdonosa, míg társa Sun-Pi, a világ legnagyobb igazgyöngy-élepeinek ura.

Érdeklődése még a Perzsa öbölre is kiterjed. Cseu-Tin kínai milliárdos vagyonának alapját a kokain és ópium vetette meg.

Küzdelem a fehér faj ellen

A világ legújabb pénzfejedelméi azonban egész váratlanul Japánban bukkantak fel. Japán hihetetlen méretű emelkedése ugy hatalmi mint viláfgazdagsági viszonylatban lehelővé tette a nagy vagyonok kifejlődését és különösen az orosz háború óta. Japánban épültek felhőkarcolók, Japánban is van majdnem akkora autóforgalom, mint Amerikában, Japán hajóhada vetekszik az Unióéval, ha nem nagyobb. És ez a három tény magában foglalja a nagy vagyonok amerikai méretű fejlődésének lehetőségét is.

Morgan, Rockefeller vagy Ford messze lemaradnak a japán Hoki márkli vagyona mögött vagy Kiooco kisasszony mellett, aki igen különös módon jutott a pénzfejedelmek fényes sorába. Ez a fiatal hölgy azzal kezdte pályafutását hogy minden értékelen, apré területet összevásárolt pénzeszoruoló honfitársaitól. Később ezt a tevékenységét nagyobb területekre fejlesztette ki, végül megvásárolta egész Osakát.

Hoki márklinak hatvan gépkocsija és száz-három kastélya van, magánszemélyzetével, blevéve üzletházainak alkalmazottait is, meghaladja a megvenczetet.

Talán éppen a legutóbbi kínai-japán „háború” váltotta ki Kelet milliárdosainak azt az öletét, hogy végre le kell rónni a fehér befolyást, legálább is az arany dögében. Kiooco kisasszony agyából pattant a zeuszi gondolat és néhány körrel, meg futár elegendő volt ahhoz, hogy a mozgalmhoz az indiai nábobok is csatlakozzanak.

Tokiói székhellyel már meg is alakult a Sanga Világbank, melynek alapítókéje csekély kilencmilliárd angol fontra (36 billió dollár) tehető, alkalmazottai pedig — s ez nagyon jellemzi a keleti pénzfejedelmek készségét és munkabírását — az utolsó emberig részvényesekből kerülnek ki. Maguk a milliárdosok veszelkednek tehát a számukra eddig annyira idegen üzleti könyvekkel, első ténykedésük pedig állítolag az, hogy az ujjonnan alapított Mandzsu államot valóssággal belefutallászik az aranyba. Legközelebbi tervük egy vasutvonal építése egész Kinán keresztül, még pedig hosszában, Port Arturtól Kantonig. Ez az építkezés szinte kifejezetlenül mennyiségű pénzt emészt fel, ha pedighozzászámítjuk azt a tervet is, hogy a trószit legközelebb be akarja hálózni vasutvonalalaival Sziámot, Bengáliát és egész Felső-Indiát is: joggal kell hinnünk, hogy az új bankalapítás aranykészlete tényleg kimeríthetetlen.

Elképzelhetetlen perspektívák nyílnak a trószit tevékenysége nyomán és az angol gyarmati lapok komolyan foglalkoznak a trószitnek azzal a gondolatával is, hogy nem-sokára egységes, új pénznem keletkezik a Távolkelet sokszázmillió népe javára.

Prágába érkezett Samsonovici román vezérkari főnök. Prágából jelentik: Tegnap a csehszlovák fővárosba érkezett Samsonovici tábornok, valamint a csehszlovák hadsereg manőverein résztvevő román katonai küldöttség, amelyet az állomáson Krejčí tábornok vezérkari főnök és más előkelőségek fogadtak.

Impres

„Nincs

Bucuresti, szeptember 2. Pentecken este vissza a banevai román motoros Hismelyen Popistean őhadnagy próbautel-Aviv között. A

Románia és Palestina útját bevezetését okozik és a próbatechnikailag a légioldható probléma. Egy különböző díárnak elintézésre, tegindítását egyel.

A repülőterén a publikum várta, köapana tábornokok polgári légügyi fu Komandor, aari főnöke, dr. Mi

naik kamara főtitk. A Dimineața me

lyta:ott Popistean Bucuresti—telavivi aledstina: impress

iondotta:

— Szerdán haj

ultunk el. Sztamb

őfát vo't meg, mi

apana főhadnagy

szől közli velem,

z olaj. Megvizsgá

bbi készülékeket

zek normálisan m

tunkat. Papana fü

z olaj. Két és fél

unk Sztambulban.

gáltak a motort, a

yen hibát nem tal

égű o'ajjal szer

ovább indultunk.

em repültünk egye

ne legyünk által

Ugy találtuk helye

riületek fölött repi

tén leszálhatunk.

vább foly: az olaj

giseir és Konya v

4 óra 4 percnyi re

880 kilométert ha

leszáltunk Adaná

tenger partján, a s

rosban.

Adanában ismét

tort és az olajtar

nem találtunk. Min

tuđtuk elképzelni,

amely megöklötte

demesire újabb ol

gunkat és tovább

dünk fel, midőn P

olajfürdőt kapott a

dalma: lehetett. Pa

ad meg. Kabá ujj

arcáról és nyugod

a gépet. Azt hisze

leszállott, vagy v

nem hagyta magá

majd Beyruth fö

banon partlan látv

percnyi repülés ut

mellett az elramli

Az angol tisztek

Tel-Avivban viszo

tatásban részesül

len számunkra. M

lemmel vetek kör

tek, hogy rövid

kellemesebbé tege

palasztnai kereske

Birbaum, a kama

aki Romániából

tiszt a román had

alatt velünk fogla

egy mechanikus s

a motor. Megállap

ben igen sok olaj

és repülés közben

dőcn kiömlött. Dé

Popisteanu kapitány elmondja impresszióit: a bucuresti-telavivi repülő-utról és az új Palesztináról

Meleg olajfürdőben vezette a gépet Tel-Avivig Papana főhadnagy

„Nincs a világon még egy olyan város, mint Tel-Aviv“

Bucuresti, szeptember 2. (Az Új Kelet tud.) Pénteken este félhét órakor érkezett vissza a baneasai repülőre a 330 lóerős, három motoros Hispana Suisa repülőgép, melyen Popisteanu kapitány és Papana főhadnagy próbatartást tettek Bucuresti és Tel-Aviv között. A légügyi minisztérium Románia és Palesztina közötti állandó légijárat bevezetésének gondolatával foglalkozik és a próbatartást bizonyítja, hogy technikailag a légijárat bevezetése megoldható probléma. Más kérdés azután, hogy különböző diplomáciai formalitások árán elintézésre, amelyek a légijárat megindítását egyelőre késleltetik.

A repülőterén a két román pilótát nagy tömeg várta, közöttük Popisteanu és Papana tábornokok, Popovici komandor, polgári légügyi hivatal igazgatója, Valin komandor, a román aviatika vezérari főnöke, dr. Mibasan, a román-palesztinai kamarai főtitkára, stb.

A Dimineata munkatársa beszélgetést folytatott Popisteanu kapitánnyal, aki a bucuresti-telavivi út viszonyosságairól és palesztinai impresszióiról a következőket mondotta:

— Szerdán hajnalban félhét órakor indultunk el. Sztambul fölé vetők utunkat. Félhét volt még, midőn a Duna felé értünk. Papana főhadnagy a gép telefonján keresztül közli velem, hogy fülkékben folyik az olaj. Megvizsgálja a termométert és a fűtő készülékeket és megállapítja, hogy ezek normálisan működnek. Folytatott utunkat. Papana fülkéjében tovább folyik az olaj. Két és félóránál repülés után leszállunk Sztambulban. Közel két órán át vizsgáltuk a motort, a tartályokat, de semmi hibát nem találtunk. Újabb mennyiségű olajjal szereltük fel magunkat és tovább indultunk. Elővigyázatosságból nem repültünk egyenesen Adana felé, hogy ne legyünk állandóan a sivatag fölött. Ugy találtuk helyesebb lesz, ha olyan területek fölött repülünk, ahol szükség esetén leszállhatunk. Papana fülkéjében tovább folyik az olaj. Schile, Adabazar, Eszgiszir és Konya városok fölött elrepülve, 4 óra 4 percnél repülés után, miközben 880 kilométert hagytunk magunk mögött, leszállunk Adanában, ebben a Földközi tenger partján, a szíriai határon lévő városban.

Adanában ismét megvizsgáltuk a motort és az olajtartályt. Semmi feltűnőt nem találtunk. Minden rendben volt. Nem tudtuk elképzelni, honan folyik az olaj, amely megöklötte Papana fülkéjét. Mindenesetre újabb olajjal szereltük föl magunkat és tovább indultunk. Alig emelkedtünk fel, midőn Papana irtózatossággal forró olajfürdőt kapott az arcába. Szörnyű fájdalmak lehettek. Papana azonban nem riadt meg. Kabálujjával látórtolta az olajat a gépről és nyugodtan irányította tovább a gépet. Azt hiszem, hogy mindenki más leszállt, vagy visszatért volna. Papana nem hagyta magát. Elrepültünk Tripolisz, majd Beyruth fölött, megcsodáltuk a Libanon pártlan látványosságát és 3 óra 45 percnél repülés után leszálltunk Tel-Aviv mellett az elramli katonai repülőre.

Az angol tiszték igen kevesen fogadtak. Tel-Avivban viszont olyan megfogadtatásban részesültünk, amely felejtethetetlen számunkra. Megkülönböztetett figyelemmel vettek körül és mindent elkövettek, hogy rövid ottartózkodásunkat minél kellemesebbé tegyék. Chelouche, a román palesztinai kereskedelmi kamarai elnöke és Binbaum, a kamarai palesztinai főtitkára, aki Romániából származik és tartalékos tiszt a román haderegben, az egész idő alatt velünk foglalkoztak. Másnap reggel egy mechanikus segítségével átvizsgáltuk a motort. Megállapítottuk, hogy Bucurestiben igen sok olajat töltöttek a tartályba és repülés közben a felesleges olaj állandóan kiömlött. Délélt tiz órára meghiv-

tak a telavivi városházára, ahol Rochach alpolgármester, a jaffai román alkonzul testvére hivatalosan fogadott. Lefényképeztek, majd Chelouche autón Jeruzsálembe vitt, ahol Botez román konzullal jöttünk össze. Együttessen látogattuk meg a szent falat, a Golgotát, a történelmi helyeket és a város néhány intézményét. Estére visszatértünk Tel-Avivba, ahol Chelouche bankettet rendezett tiszteletünkre. A banketten a Tel-Avivban lakó romániai származású notabilitásokon kívül több angol repülőtest is hivatalos volt.

— Palesztina ma egy igen civilizált ország. A zsidó lakosok a civilizációs olyan fokára emelték, hogy semmiben sem ma-

rad el Nyugat-Európától. Aszfaltozott utak, modern vonatok, legújabb típusú autók szelik keresztül-kasul az országot. Az egykor pusztaság és megműveletlen területek valóságos kertekké változtatták.

— Tel-Aviv a csoda városa ennek az országnak. Fantasztikus város. A legmodernebb építési tervek alapján építették. Az összes uccáknak bulvárd jellegű van, a házak arányos magasságúak és igazodnak egymáshoz. Azt hiszem, sehol a világon nincs még egy ilyen város. Tel-Aviv ezen kívül ipari centrum is.

— A meleg mindenesetre igen nagy volt. Parafasisakot kellett vásárolnunk. Papana különösképpen nehezen bírta a

A Patria árulónak bélyegzi meg Cuza professzort

Cuza vénségére kezét nyújt Románia ellenségeinek

Cluj, szeptember 2. (Az Új Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt cluji félhivatalosa a Patria legutóbbi számában a román külpolitikai helyzettel, különösképpen Romániának Franciaországhoz való viszonyával foglalkozik. 1919 után — írja a Patria — itt-ott diktatúrák foglalták el a régi demokratikus berendezkedés helyét. Egyesek ezek közül dacoltak az idő viszontagságaival, mások nyomtalanul eltűntek. Közös jellegzetessége volt valamennyinek a sovinizmus és a zsidó nép elleni inkvizíciók üldözöttes kezdeményezése. E diktátorok között Hitler áll az első helyen. Nem csoda tehát, ha a náci zsidóellenes üldözése Cuzában a legnagyobb csodálóra találtak. Cuza éppen ezért valahányszor csak alkalma nyílott rá, elragadtatással nyilatkozott a jelenlegi német politikai irányról, szidta a demokráciát és korrupt Franciaországot és Berlin felé való orientálódást követelt.

Nem kívánunk részletesen foglalkozni azokkal a következményekkel, amelyeket maga után vonna az, ha per absurdum Cuza győzne. Valamennyien emlékezünk azonban a hódító porosz szellemre, amely a háború alatt eláradt Románia fölött és tudjuk, hogy milyen szerepet szánt a német nagyvezérkar arra az esetre, ha a sors másképpen döntötte volna el a had-

viselő felek párbaját.

Mindenesetre a Cuza és a hitlerista Németország közötti viszony sokkal szorosabb, mint ahogyan azt bárki is gondolta volna. Bizonyítja ezt Weber újságíró ügye, aki a keresztény nemzeti párttal kéz a kézben dolgozott a diktatúrának Romániába való bevezetéséért — és a meghívó, amelyet a Führer Cuzának küldött, hogy az vegyen részt a német nemzeti szocialista párt ezévi niürnbergi kongresszusán. A helyzet világos. Van egy politikai pártunk, amely Berlin kommandóijára mozog. Bizonyára sok keserűséggel tölti el Goga Octavian, aki különös előszeretettel viseltetett Mussolinivel szemben, de a közvéleményt is, amelynek jogában áll feltenni a kérdést: merre megyünk? Németország revíziót jelent, terjeszkedő imperiálist. Cuza vénségére kezét nyújtja a Népszövetség, a kisantant és Franciaország eme ellenségeinek. A berlini ut, amelyet Weber korrupciója előz meg, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy Cuza politikája hasznos volna az országra. Ellenkezőleg, akadályokat gördít Titulescu politikájának útjába egy olyan időben, midőn az országnak az összes erőket együttműködésére volna szüksége. Vajjon nem egyértelmű ez az árulás?

Tatarescu és Inculc a nemzeti parasztpárt kormányutódlásának megakadályozásán dolgoznak

Mire készül Dinu Bratianu?

Bucuresti, szeptember 2. (Az Új Kelet tud.) A Zorile változatlannal fenntartja azt az értesülést, hogy a kulisszák mögött egy a normális kormányutódlási rendben kívül álló kormányformációt készítenek elő. Az elkészületekről a lap szerint tudomást szereztek az illetékes politikai körök és amennyiben a tervek komoly stádiumba jutnának, úgy az érdekelt politikai pártok kemény ellenállásával fogják szembetalálni magukat. Különösen a nemzeti parasztpárt és az alkotmányos fontú ittőt meg ezekkel a tervekkel kapcsolatosan erőteljes hangokat.

A politikai helyzet az, hogy a kormány sorsa Tatarescu manőverei ellenére is bizonytalan. Tatarescu ismert ügyességével zsonglőrsködve meg tudja ugyan hosszabbítani kormányának életét, de csak addig, amíg az utódlásról nem történik döntés. A nehéz belpolitikai helyzet különösképpen a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások

kudarca nem alkalmasak arra, hogy meghosszabbítsák a kormány életét. Ez a helyzet ismerik azokban a körökben is, ahol személyiségek vagy az „együttműködés“ kormányának gondolata mellett tevékenykednek. „A cenzurára való tekintettel — írja a Zorile — nem közölhetünk részleteket az ebben az irányban folytatott tárgyalásokról, mindössze annyit mondhatunk, hogy ugyanaz az egyezkedési és alkudozási légkör urálja a helyzetet, amely a liberálisok hatalomra jövetelét megelőzte. Mindent elkövetnek méltóságok és hivatalok ígérésén kívül is, hogy megnyerjék mindazoknak a közreműködését, akiknek befolyásuk van a kormányutódlás meghatározásában.

A Zorile szerint Tatarescu és Inculc dolgoznak különösképpen azon, hogy a nemzeti parasztpártot félretolják a kormányutódlás útjából. Ennek magyarázata abban a helyzetben keresendő, amelyet a miniszterelnök

Hallgattak már egy
100 zongorás koncertet ? ! ?
Biztos, hogy nem. Jöjjenek el tehát és hallgassák meg a
„BÖLCSŐDAL“-t
melyet a világhírű
„Rosita és Ramon“
énekelnek és táncolnak 300 girls élén
„A SZOKNYÁS ÖRDÖGÖK“
csodásan szép filmben, mely szeptember 4-én kerül bemutatásra a „Select“ mozgóban

meleget. Szandált, rövid nadrágot és átetsző, rövidujju inget is beszerzett magának.

— A visszatérés alkalmával jobb időt értünk el, Bucurestiből Tel-Avivig 10 óra 35 percig tartott az út, míg Tel-Avivból Bucurestig 9 óra 30 perc alatt tettük meg az utat. Mindketten nagyon meg vagyunk elégedve teljesítményünkkel.

és a belügyminiszter teremtettek maguknak. Közismert dolog ugyanis, hogy Dinu Bratianu, aki ma kénytelen egy általa legkevésbé sem kedvelt politikai játékot üzni, élesen fel fog lépni ugy Tatarescuval, mint Inculc-cel szemben mihelyt ezek nem lesznek többé abban a helyzetben, mint ma, hogy kiszorítsák a liberális pénzügyi érdekeltségek sorsa fölött. Tudomást szerezve Dinu Bratianu szándékairól, a kormány két vezetője — mert Inculc a valóságban megosztja a miniszterelnökkel a kormány irányítását — előkészületeket tesznek a holnapra. Céjük az, hogy a Bratianukat egyszer és mindenkorra zárják ki az ország politikai életéből.

Ezeket a tényeket ismerik az érdekeltek körök is. Dinu Bratianu, akinek ma nincs meg a mozgási szabadsága, csak a megfelelő alkalmat várja, hogy nyílt harcra kezdjen. Taktikai szempontból ez a momentum a kormány bukásának pillanatában volna a legkedvezőbb. Nincs kizárva azonban, hogy a dolgok új fordulatával szemben Dinu Bratianu még ezt megelőzőleg akcióra lép. Az öreg liberálisok is erre készítik a pártvezért és erőteljesen dolgoznak Tatarescu és Inculc tiltakozása ellenére is a georginálkival való fúzió.

Rosszabbodik az orosz-amerikai viszony

Washington, szeptember 2. (Rador.) Hull külügyi államtitkár kijelentette az újságíróknak, hogy az Egyesült Államok és a szovjetek közötti barátságos kapcsolatok fenntartása a szovjetek azon kötelezettségének betartásától függ, hogy nem avatkoznak be az Egyesült Államok belügyeibe. Hull hozzátette, hogy a szovjeteknek minden szubverszív akciót be kell szüntetniök, mert ellenesében beleegyezésüknek rendkívül súlyos következményei lennének. Az Oroszország által az amerikai jegyzékre adott válasza illetőleg Hull kijelentette, hogy az határozott figyelmet kívül hagyása egy ünnepélyes fogadalomnak és súlyos csapat mér a két állam barátságos kapcsolataira.

Newyork, szeptember 2. A lapok megállapítják, hogy az amerikai-orosz viszony rosszabbodik. Az orosz adósságrendező tárgyalásokat bizonytalan időre elnapolták, az Oroszországba irányuló amerikai kiviteli kereskedelem állandóan hanyatlal. Az amerikai remények megsemmisültek. A mostani helyzet igen kelemetlen lehet a washingtoni kormánynak, amelynek tagjai lelkesen láttak hozzá az amerikai-orosz kapcsolatok kimélyítéséhez.

— Nyolcvanezer kommunista tűntett Párizsban. Párizsból jelentik: Garches elővárosban 80 ezer kommunista tartott tüntető gyűlést. Párizsba teherautókon visszatérőben egyik kommunista csoportból valaki a Szajna-híd javítási munkálatainál dolgozó munkások közé bombát vetett. A bomba szerencsére a folyóba esett s ott robbant.

SPORT

Vihar után felázott pályán a második féldőben összeroppant a román válogatott és súlyos vereséget szenvedett

Svédország—Románia 7:1 (1:0)

Stocaholmból jelentik: Harmincezer néző előtt vasárnap játszották le a Svédország Románia válogatott labdarúgó mérkőzését. A román válogatott a második féldő 35. percéig teljesen egyenlő ellenfele volt a svédeknek, akik az első féldőben Barbu Neamtu öngója révén jutnak vezetéshöz. A második féldő elején a svédok Bercestedt révén újabb gólt szerezve 2:0-ra vezetnek, a 15. percben azonban Georgescu 2:1-re javít. Változatos játékkal folyik a mérkőzés, de vihar, majd hatalmas eső mély és sárosá teszi a pályát. A fáradt román csapat nem bírja a friss svéd csapatot és egymásután kapja a gólokat. Keller, Johansson és Nilson (3) a további svéd gólszerzők.

A román válogatott a következő összeállításban játszott: Bugariu, Bürger—Albu, Barbulescu—Steinbach—Cuedan, Georgescu—Klimek—Barátky—Petea—Dobay.

Nemzeti Bajnokság A)

Universitatea—Gloria 2:1 (1:1)

Cluj, szeptember 2. (Az Új Kelet tud.) Az Universitatea még igen szezonleji formát játszó együttese vasárnap a Gloriával játszott nemzetibajnoki mérkőzést, amelyet nagy szerencsével 2:1 (1:1) arányban legyőzött. Az első féldőben az U volt a jobb, gólt azonban a Gloria ér el. David faultól, a szabadrugást Barbu kapura irányítja. A labda nem veszélyes, Sepsi azonban cifrázza a védést, de ráfizet: a labda kezei közül a hálóba surran. A 45. percben Orza bombalövésével egyenlít. A második féldőben a Gloria 30. percig fölényben van. Számtalan górhelyzetét azonban a gyenge lövőképességű csapatok nem tudják kihasználni. Végül is a 36. percben Baciu keresztlabdájából Nafali az ellenkező sarokba küldve a labdát megszerezte a győztes gólt. A mérkőzést Jonescu Tope nem nagy képességgel vezette.

—

Juventus—Romania 2:0 (1:0). Bucuresti, szeptember 2. A Romania csapata vasárnap a Juventusal mérkőzött, amelytől 2:0 (1:0) arányban vereséget szenvedett. A Romania csapata bágyadán mozgott, míg a Juventus igen jól bírta az iramot. Palmer vezetőgólja után a Romania egyenlíthetne, egy megítélt tizenegyeset azonban Munteanu a kapus kezébe lövi. A Juventus második gólját Vajda II szerezte.

—

Nemzeti Bajnokság B)

Phönix—CFR 4:1 (1:0). Cluj, szeptember 2. (Az Új Kelet tud.) Mintegy ezer néző volt a Phönix játékára kíváncsi, amely azonban ebből a szempontból nem elégtelt ki. A csapaton meglátszik a nagy technikai tudás, az együttes játéka azonban kiütözött a meccstréning hiánya. Ha a Phönix tavalyi játékához képest gyengébb teljesítményt nyújtott, ez egyrészt a játékosok terhére is irandó, akik lélek nélkül, minden különösebb ambíció nélkül játszották végig a mérkőzést, amelyet egyébként megérdemelten nyertek meg 4:1 (1:0) arányban. A gólokat Szerémi (2), Feiberg és Prassler, illetve Muresan lőtték. Bíró Orosz.

Oradea. KAC—Törekvés 4:3 (1:0). Craiova. Rovine—Craiovan 0:0. Constanta. Victoria—Elpis 2:1 (2:1). Sibiu. HTV—Soimii 3:2 (2:0). Baia Mare. Olimpia—Tricolor 1:0 (0:0). Targu Mures. Mures—NSE 5:1 (2:1). Lugoj. Vulturii—CFR Oradea 2:0 (0:0). Alba-Iulia. Unirea—IAR 4:2 (2:0).

Román Kupa mérkőzések

Turnu-Severin. Banatul—Sborul 7:1 (4:0). Jimboia. Progresul—Herta 2:1 (2:0). Resita. RMTE—Venus Timisoara 5:1 (4:1). Satumare. Vasas—Barkochba 3:1 (3:1).

Barátságos mérkőzések

Timisoara. AMTE—Kinizi 4:2 (2:1). Oradea. NAC—Oradea komb. 2:0 (1:0). A NAC mindkét gólját Bodola lőtte.

Bucuresti. Venus—Makkabi 3:2 (2:1). Bucuresti bajnokságának döntője.

Autóverseny Brasovban. Tudósítónk jelenti: Tegnap bonyolították le Brasovban a szokásos évi autóversenyt, amelynek eredményei a következők: Versenykocsi kategóriában: 1. Sontag Misu Bucuresti (Bugatti kocsi) 60 kör 102 km. távon 1 óra 24 perc 05 mp, 2. Papanu főhadnagy (Bugatti) 1.

óra 31:04. Sportkocsi (51 km., 31 kör) 44:15.6 mp. 2. Berlescu ezredes (Ford) 44:20.2, 3. Barbu Neamtu 44:45.6. A versenyen indult még a cluji Weisz is, aki feladta, míg Fabinyi utolsónak érkezett. A motorkerékpárversenyt 51 km. távon Marin Morariu nyerte 46 perc 24 mp idővel.

Külföldi eredmények

Budapest. Hungária—Phöbus 2:0 (2:0). Ujpest—Ferenyváros 3:2 (0:2), Törekvés—Boeska 3:2 (0:2), Budafok—III ker. 1:1 (1:0), Szeged—Budai 1:0 (0:0).

Nápoly. Napoli—Nemzeti 0:0.

Párizs. Ukrajna válogatott—Red Star 6:1. Nemzetközi.

Róma. Az AS Roma csapata a belgrádi Jugoszlavia ellen 2:0 arányban győzött.

Svédország nyerte az öt ország közötti atlétikai versenyt. Berlinből jelentik: Az öt

nemzet atlétikai viadalát a svédok nyerték meg 56 ponttal, második helyezett Németország 52.5, harmadik Magyarország 40, negyedik Japán 33, ötödik Olaszország 26.5 ponttal. A mai versenyszámok győztesei a következők: 100 m síkfutásban a japán Suzuki 10.6 mp. 400 m gátfutásban a magyar Kovács 52.6 mp. Rudugrásban a japán Nishida 4 m 30 cm. Diszkoszvetésben a svéd Anderson 52 m 12 cm. 1500 m síkfutásban az olasz Beccali 3 p 54 mp. Hármasmugrásban a japán Osima 15 m 29 cm. 800 m síkfutásban az olasz Manti 1 p 52.5 mp. 10 ezer m síkfutásban a japán Murakuzo 32 p 44 mp. Kalapácsvetésben a svéd Jansson 51 m 76 cm. 4x400 m stafétát nyerték a svédok 3 p 14.2 mp idővel.

A jugoszláv versenyzők visszaléptek a Románia körüli versenyből. A Románia körüli kerékpárverseny Oradea—Cluj utszakának finisében, mint megirtuk, Davidovics jugoszláv jött be elsőnek, szabálytalan hajtás miatt azonban a zsüri diszkvalifikálta. A jugoszláv versenyzők ezt sérelmezték annál is inkább, mert szerintük Tudose román versenyző az utszakasz alkalmával több jugoszláv versenyzőt bántalmazott, Kérték emiatt Tudose felfüggesztését. Minthogy sem az illetékes bizottság, sem a felelősséget bíztóság ezen kérdéseknek nem tett eleget, a jugoszlávok elhatározták, hogy a további versenyzéstől visszalépnak. A Curentul szerint román kerékpáros körökben kellemetlen feltűnést keltett a jugoszlávok visszalépése.

KÜZGAZDASÁG

Növelni akarja a szeszkimérőhelyek számát a pénzügyminisztérium

Negyven százalékkal csökkent a monopolszesz eladása egy év alatt

A szeszmonopólium három évvel ezelőtt lépett életbe. A monopol vezetősége statisztikát készített az ipari szeszeladás alakulásáról ezen három évi időszak alatt, amely a következő meglepő adatokat tárja fel: Az 1932—1933 évből a szeszmonopol szesz-eladásai 1256 vagonat tettek ki 761 millió lej értékben. Az eladás az 1933—34 évből 1931 vagonra emelkedett 1,250,000,000 lej értékben. Az 1934—35-ös évben viszont az eladás visszaesett 1,368 vagonra 937 millió lej értékben.

Jellemző, hogy a feketeszesz elterjedése előtt, vagyis az 1925—1926 években, mielőtt az ismert magas szeszadók életbe léptek vol-

na, a legális szeszfogyasztás évi cca 3000 vagon volt. A szeszmonopolnak azonban még a legsikeresebb 1933—34 évből sem sikerült elérnie ennek a fogyasztásnak még 70 százalékát sem.

Nem vitás, hogy a legális szeszfogyasztásnak ezt a katasztrofális visszaesését a hibás szeszelosztási rendszer és a monopol által életbeléptetett magas eladási árak idézték elő. Amint értesülünk, a legális szeszfogyasztás növelése céljából a pénzügyminisztérium a szeszkimérőhelyek számát akarja növelni. Ez az intézkedés azonban egyedül nem vezethet célra mindaddig, amíg a szeszmonopol árpolitikáját revízió alá nem veszi.

A bucaresti tőzsde az elmúlt héten üzletelen volt, főképp a kínálat uralkodott, melynek következtében az árfolyamok ellanyhultak. A fixkamatozású papírok közül a Renta Impropriarirei több, mint egy ponttal 40-re, a Stabilizarea másfél ponttal 60-ra, a Desvoltarea 42-re, az Inzestrarea két ponttal 56-ra, az adóbon 1 és egyegy ponttal 26 és félre lanyhult. A bankrészevények közül a Banca Naționala 125 ponttal 4775-re, a Credit Industrial 25 ponttal 6455-re lanyhult, a többi bankrészevények változatlanok. A petróleumrészevények közül a Steaua Romana 3 ponttal 467-re, az Astra Romana 20 ponttal 955-re, a Credit Minier 4 ponttal 450-re, az IRDP 2 ponttal 77-re morzsolódott le. A biztosítási részevények árfolyamai változatlanok. Az ipari részevények szintén ellanyhultak.

At kell építeni a petróleumtelepek egy részét. Miniszteri rendelet jelent meg, amely szerint a petróleum és benzintelepek tartálynak a legközelebbi szomszédától legalább 25 méter távolságra kell lenniük. Azon tartányokat, amelyeknél ez a távolság nincs meg, a földre kell építeni. Ezen miniszteri rendelet következtében több petróleumtartányt kötelesek lesznek tulajdonosaik lebontani és föl alá helyezni.

Rendelik az idegen valutára szóló életbiztosítások ügyét. Megirtuk, hogy a belföldi biztosító intézetek egy része az idegen valutában kötött életbiztosítási szerződések díjainak szedésénél és az esedékesek kifizetésénél azon álláspontot foglalta el, hogy a Banca Naționala által életbeléptetett 30 százalékos valutaprémiót ügyfeleiknek nem

számítják fel, de azt a maguk részéről sem ismerik el kötelezőnek a fizetéseknek. Mint hogy ezt a megállapodást nem mindenki élel biztosítással foglalkozó intézet fogadta el, a intézetek a jegybankkal kötött oly tervez kidolgozásán dolgoznak, amely az ellentétek megszünteti és a biztosítási piacon egységes rendszert léptet életbe. Az egyezményes rendszer közelebbi életbe is lép.

Engedélyezhetnek részletfizetést az adóhivatal főnökök. Ismeretes, hogy egy korábban kelt miniszteri rendelet szerint az adóhivatal vezetői az adóhátralék és az esedékes adó fizetésére halasztást nem adhatnak. Eg újabb pénzügyminiszteri körrendelet felhatalmazza az adóhivatalok főnökeit, hogy kel mérlegelés esetén bizonyos összegű részletfizetést engedélyezhetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Legnagyobb kedvezményes áron a legújabb apróhirdetéseket 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezményes apróhirdetésnek díja előre fizetendő. Feljebb emelt díj az új hirdetésnek, ha korábbiak mellékelve van.

Magyarországi üzleti eredmények közzéadására az elkövetkező évi rendszertől kezdve a közlő díj Cluj, Regele Ferdinand 115.

Szörmobundák készítését, átalakítását javítását olcsón vállalja Bixenspanner szőrmeszalon, Reg. Ferdinand 3., emeleten. Számuk nagy választékban. Bécsi modellek. Gyárak.

Keresek egyszoba és konyha vagy fürdőszobából álló lakást belvárosban vagy kerületvárosban. Ajánlatokat a kiadóba „Pontfizető” jellegre.

Ékszer akar vásárolni vagy eladni? Buzduljon bizalommal N. Bolder ékszerész Regele Ferdinand 26 (Pascu fűszerüzem mellett). Alapítva 1913.

Egy szép nagy fikusz olcsón eladó. Értékének díszítésére nagyon alkalmas. Megtekinthető bármikor Calea Victoriei 50.

3 szobás, komfortos lakás kiadó. Molor 54.

Perfekt román és német nyelvtudás: nevelő: keresek 9 és 11 éves iskolás gyerekek mellé. Családi bánásmódban részesül. Ajánlatokat sürgősen kérek: Schul gyógyászterész Timisoara II. Fabrica (Str. Marechal Foch.)

Erdély egyik legforgalmasabb nagyvárosának főuccán jól menő gyógyszertár 1/4 részre kivándorlás miatt eladó. Ajánlatok „900.000” jellegre a kiadóba.

Intelligens leányt negyedik elemista iskolába járó leánykákhoz keresek, aki szabad idejében házikasszonyi teendőket végez Német, román tudással előnyben. Dr Kaufmann Jenőné Satumare, Petru Rares 27.

Jólmenő üzlettel rendelkező, intelligens szőpnek mondott urileány férjhezmenne 3 évvel felüli intelligens fiatalemberhez, leányövegy is. Leveleket „Vallásos” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Diákok, vagy diáklányt, bármely timisoara iskolába járó elfogad zsidó tanár-család. Célszerű ellenőrzés, tanítás és rituális koszl. Prof. Szentirmai, Timisoara, Bulv. Duca 8.

Keresek központban egy vagy kétszoba, konyha, fürdőszobás lakást. Cim a kiadóban.

Keresek központban 2 szobát fürdőszobával.

Kertes villában 1 szoba, előszoba-fürdőszobás lakás szept. 15-re kiadó. Str. Gojdu 9.

Női- és férféreműgyűjtést, egész kelengyelkészítést vállalok. Házhöz is megyek. Özv. Berkovitsné, Str. Leg. Ardeleana No. 5.

A Principeasa Heana leánygimnázium közelében 2 diáklány lakást kaphat, külön szobában, esetleg teljes ellátást is. Str. Marechal Foch 80. Hellmann.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivalytej — házhoz szállítva is — kapható Schwartz Ignácánál Str. Iasiilor 9.

— Előrendű Cukrász nő házakhoz ajánlunk esküvőkre, eljegyzésekre és más ünnepekre süteményeket. Ugyanott rendeléseket is felvesznek. Str. Dubalarilor 8. Adierne.

Sieglerék Satmaron

A SIEGLER-féle cernauti jiddis szintársulat nagy-sikerű sightheti szereplése után ma, kedden SAT-MARON kezdi meg vendéjátékát

PROGRAM:

Kedd: NÉGER LÁNY
Szerda: MAZEL-TOV

Me
Szükszavu távir
arról, hogy Jeruzsá
dés után örök álo
rabbi Arje Jichak
dóság világszerte
megbecsülés által ö
gikus hirt vasárna
rádióállomások és
világban, ahol csak
ingdöbbenés és be
madt. Mert Kuk fő
sos zsidóságnak eg
tér: meg őseihez.
volt: a biblikus é
Gadol, hasonlóan é
legendás főpapjain
ben voltak lelkipás
és államférfiai nép
Lehetséges, sőt i
üzetés közel kétvé
elnek gaonjai, aki
az írás tanításait é
tak a talmudi irod
nyos, hogy éltek g
re szárnyaltak a
átszellemlült világá
cime azonban a sz
senkit sem illett
gal, mint Kuk fő
mert életének javá
nek nagyobb részé
te el a szentély v
ért, mert ő volt a
visszatérő zsidósá
Hanem elsősorban
ért volt főpap ő, m
ség volt, pártlan j
életnek szinte valós
mes figurája messz
társi zsidóélet heró
nosz kicsinyességek
gel, de alávaló tör
talmi játékokkal te
nagysága megkapó
lette magyarázatát.
világ vallásos zsidó
tudása nem szorító
szobatudós szük ke
jamborsága egy pill
fanatizmus, amely
dennapi élet problé
Ezért volt az, hogy
biknak nagy többsé
kozás, vagy éppen
dés álláspontjára h
gondolattal szembe
nagy tudásának és
tekinthetőségét szál
be való visszatérés,
lett. Amikor a kort
apró hitközségi gon
Kuk fel tudott em
problémák magasab
érthette őt el ellenf
és accskorodása.
Ha valaki akár h
dult a jeruzsálemi
mában, felejtethetle
gában az emléket ar
áhitatnak és átszell
emelkedő alázatnak
az istentiszteleteket
nem talált gyönyörű
szafelé forgassa az
egész harcos életét
szentelte, amelyben
szent életkudetését
és hogyan kellene
tisztá szintézisbe ö
zsidó hitet és az u
lakosságának nemz
És milyen féltéke
vallási tisztasága f
gens és megemalku
népi érdek és poiti
déséről volt szó. I
Erec Jiszraelben ar
zetesen és méltóság
téllyel és határozot
mandatárius hatalo
maival szemben, am
dó érdeket kellett n
minden önös érdekt
gát a köznek alázat
sága és fenkölt sze
nemcsak a zsidó jis

Meghalt A. J. Kuk, Palesztina főrabbija

maguk részéről se a fizetésekért. Mint azt nem mindenik életintézet fogadta el, a karöltve oly tervezés, amely az ellentékeztetési piacon egységessé teszi az egyezményes rendszert.

születését az adóhivatal, hogy egy korábbi szerinti az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

PRO TÉSEK

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

születését az adóhivatalos és az esedékes adó nem adhatnak. Egyszerű körendelet felhatalmazta, hogy a főnökeket, hogy kelendő összegű részletek.

Szükszavu távirati jelentés számol be arról, hogy Jeruzsálemben hossza szenvedés után örök álmra hunyta le szemeit rabbi Arje Jichak Kuk, a palesztinai zsidóság világszerte általános tisztelet és megbecsülés által övezett főrabbija. A tragikus hírt vasárnap délután vitték szét a rádióállomások és nyomban mindenütt a világon, ahol csak zsidó él, könny és gyász megdöbbenés és bensőséges részvétel támadt. Mert Kuk főrabbi halálával a vallásos zsidóságnak egyik legnagyobb alakja tárt meg ösibe. Rav Kuk igaz főpap volt: a biblikus értelemben vett Kohen Gadol, hasonlóan a zsidó történelem a legendás főpapjaihoz, akik egy személyben voltak lelkipásztorai és vezérei, bírái és államférfiai népünknek.

Lehetséges, sőt bizonyos, hogy a száműzetés közel két évszázada alatt voltak Izraelnek gaonjai, akik jobban emélyítették az írás tanításait és maradandóbbat alkotnak a talmudi irodalom terén. Az is bizonyos, hogy éltek gaonok, akik magasabbra szárnyaltak a zsidó hit és a kabala átszellemült világában. A Kohen Gadol címe azonban a száműzetés óta bizonyára senkit sem illetett meg annyi jogosultsággal, mint Kuk főrabbi. Nemesak azért, mert életének javát és papi tevékenységének nagyobb részét Jeruzsálemben töltötte el a szentély városában; nemesak azért, mert ő volt az újjáépülő Palesztina visszatérő zsidóságának első főrabbija. Hanem elsősorban és mindenekelőtt is azért volt főpap ő, mert rendkívüli egyéniség volt, pártlan jellem a zsidó vallási életnek szinte valóságos tisztá és nemes figurája messze fölé emelkedett a kortársi zsidóélet heróikus ivelésekkel, de gonosz kicsinyességekkel, odaadó önzetlenséggel, de alávaló törtétekekkel és apró hatalmi játékokkal telített keretein. Főpapi nagysága megkapó, emberi nagyságban lelte magyarozatát. Hatalmas, az egész világ vallásos zsidó rétegeiben elismert tudása nem szorította asztalához láncolt szobatudós szűk keretei közé; legendás jámborsága egy pillanatig sem fajult vak fanatizmussá, amely visszautasítja a mindennapi élet problémáival való szembesítést. Ezért volt az, hogy amikor az ortodox rabbi nagy többsége még a merev elzárkózás, vagy éppen a harcias ellenségeskedés álláspontjára helyezkedett a cionista gondolatl szemben, Rav Kuk a maga nagy tudásának és példás jámborságának tekintélyével szállt sikra az Erec Jisraelebe való visszatérés, az új zsidó alija mellett. Amikor a kortársi rabbi nagyrészt apró hitközségi gondok foglalták le, Rav Kuk fel tudott emelkedni a nagy népi problémák magasabb szféráiba, ahol nem érthette őt el ellenfeleinek nyelvöltögetése és acsarkodása.

Ha valaki akár hétköznapon is megfordult a jeruzsálemi szefárd zsidók templomában, felejthetetlen élményként őrzi magában az emléket annak a szinte szférikus áhitatnak és átszellemült, a fenségességig emelkedő alázatnak, amellyel Kuk főrabbi az istentiszteleteket irányította. Rav Kuk nem talált gyönyörűséget abban, hogy visz szafélé forgassa az idő mánusait, hanem egész harcos életét annak a feladatnak szentelte, amelyben ő a maga nagy és szent életküldetését látta: hogyan lehetne és hogyan kellene harmonikus egységbe, tiszta szintézisbe összefogni a történelmi zsidó hitet és az újjáépülő ország zsidó lakosságának nemzeti szellemét.

És milyen féltékenyen örködött a jisiv vallási tisztasága fölött, éppoly intranzigens és megnemalkuvó volt, amikor a zsidó népi érdek és politikai törekvések megvédéséről volt szó. Legendák keringenek Erec Jisraeleben arról, hogy milyen önrözetesen és méltóságteljesen, mennyi tekintéllyel és határozottsággal lépett fel a mandatórius hatalom közegeivel és fórumaival szemben, amikor a fenyegetett zsidó érdeket kellett megvédeni. Makulátlan, minden önös érdekből kivetkőzött és magát a köznek aláztatlan alárendelő nagysága és fenkölt szelleme tették azt, hogy nemesak a zsidó jisiv vette körül lángoló

szeretettel, pártnyalatra való tekintet nélkül, de a palesztinai arab világ és az angol hatóságok előtt is tiszteletnek és megbecsülésnek örvendett. Halála lesújtóan és megrendítően éri az egész világ zsidóságát: a zsidó ucca legeldugottabb zugában is tudják és érzik, hogy a kortársi vallásos zsidóság legkimagaslóbb alakja költözött el vele az élők sorából. És lélekbe maró fájdalommal állja körül koporsóját az egész zsidó jisiv, amely atyját és halhatatlan tanítómesterét veszíti el és gyászolja benne.

Rav Kuk hetven éves volt. A kurlandi Griva Sengalin községben, Dwinsk mellett született 1865-ben. Apja Salomon Zalman Hakohen idejekorán felismerte a gyermek rendkívüli képességeit; ő volt első tanítómestere is. Különböző jesivákon tanult, mindenütt feltűntetve, elmélyülő tu-

dásával és tiszta lelkiségével. Eljáhu David Theomin panewitzi dáján keze alatt fejezte be tanulmányait s tőle nyerte el rabbinusi képesítését. Tanítómesterének leányát vette feleségül és 1888-ban Szeiml, 1897-ben Boisk városok rabbija volt. 1904-ben a jaffai hitközség élére hívták meg, majd innen 1912-ben Londonba, ahol a Machziké Hadaat hitközség főrabbija lett. Midőn 1929-ben a jeruzsálemi főrabbi szék megüresedett, nem találtak méltóbbat ennek betöltésére Rav Kuknál, akinek kivétel papi és emberi nagysága zsidó körökben közsímet volt. 1923-ban az egész palesztinai zsidóság főrabbijává választották. Nevezetesebb művei: „Sabbat Haarec“, „Ec Hadar, Ikvé Hazon, Ros Millin, Borot Hatchija, Igeret Raja, Orot Hatsuva és Mispát Kohén.

Kuk főrabbi egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy a zsidó érdekek védelmére keljen Palesztinában. Jellemző erre az alábbi történet, amely szájról-szájra jár Palesztinában. Kuk főrabbi felkereste Wauchope főkörmányzót és elpanaszolta, hogy az angol közegek milyen kiméletlenül járnak el egyes zsidó bevándorlókkal szemben.

— De hiszen ezek illegális bevándorlók — mondotta a főkörmányzó.

— Nem — replikázott fejét csóválva az ősz főrabbi. — Illegális zsidó bevándorlók nincsenek. Ilyent a zsidó Palesztina nem ismer. Csak illegális törvények vannak, amelyek megakadályozzák a zsidók bevándorlását.

Az alábbi történet valamivel régebbi eredetű. A főrabbi felhívta a zsidó ifjúságot, hogy ne látogassa péntek este a mozit. A felhívásnak nem volt meg a kívánt eredménye, mire egy péntek este a főrabbi személyesen ment el a mozihoz, odaállt a pénztár elé s természetesen pusztá jelenléte elegendő volt annak megakadályozására, hogy a zsidó fiatalok jegyet váltssanak. A mozi nemzsidó tulajdonosa a sarki rendőrhöz fordult jogorvoslásért. Amikor eljött az egy szót is szólhatott volna, a főrabbi elővette igazolványát, amely tanusította, hogy ezredesi rangot visel az angol hadseregben. (Az angol király a háború alatt ezredessé nevezte ki a főrabbit.) A rendőr tiszteletteljesen szalutált, tovább állt a zsidó fiatalok sem akkór, sem azután nem mentek többé péntek este a jeruzsálemi moziba...

Sulyos baleset érte H. G. Wellset

Leesett a létráról a világhírű író és rövid időre látóképességét is elvesztette

LONDON, szeptember 2. (Rador.) H. G. Wellset sulyos baleset érte. Leesett egy létráról nemrég vásárolt házában és a szemén szenvedett sulyos sérülést. Az első pillanatokban elvesztette a látóképességét a világhírű író, de később visszanyerte. Orvosai remélik, hogy nem kerül sor komplikációkra.

Szeptember 8-án újra népszavazás lesz Svájcban az alkotmány-módosítás ügyében

BERN, szeptember 2. Az új katolikusok és a radikális fiatalok akciójára, akik 78 ezer aláírást mutattak fel, szeptember 8-án népszavazás lesz Svájcban az alkotmányváltoztatás kérdése felett. Ha az indítvány többséget kapna, az új alkotmányt előbb a törvényhozás szavazza meg s azután újra népszavazási döntés elé kerül.

A német katolikus kongresszus kategórikusan elutasította a faj-tisztaságra vonatkozó elméleteket

A kiadott pásztorlevél elutasítja a kommunistákkal való szövetekezés vádját

Berlin, szeptember 2. (Rador.) A német katolikus egyház fuldai értekezletén pásztorlevelet adtak ki az ott megjelent kardinálisok és püspökök, amelyben erőteljesen fenntartják a katolikus egyház dogmatikus és erkölcsi elveit, amelyeket a nemzeti szocialistáknak a házasságra és a fajtisztaságra vonatkozó elveivel szembeállítanak. A pásztorlevelet tegnap reggel

felolvasták az összes németországi katolikus templomokban. Egyidejűleg az értekezlet levelet intézett Hitlerhez, amelyben tiltakozik a katolikus szervezetek ellen felhozott olyértelmi vádak ellen hogy szövetekezni akarnak a kommunistákkal. Leszögezi a tiltakozó levél, hogy a katolikus szervezetek sohasem adták magukat államellenes tevékenység szolgálatába.

Hitler lapja aggódik a romániai németek belvillongásai miatt

Két gyanus német állampolgárt tartóztattak le Babadagban

Bucuresti, szeptember 2. A Völkischer Beobachter szerint a romániai német kisebbség kebelében dúló ellentétek aggodalma keltenek. Olyan ellentétek merültek fel, amelyek ellen harcolnunk kell. A nemzeti szocialista magatartás forog kockán és ezért annál inkább remélnünk kell, hogy hangunkat meg fogják hallani a romániai németek azon csoportjának tagjai is, akik megérdemelték dorgálásunkat és tudni fogják a jövőben levonni a következtetéseket.

Az Adeverul, amely a fenti szemelvényt idézi, hozzátéveszi a hirhez, hogy a babadagi vegyesbírótság tegnap tárgyalta Dichter Rando'ph 21 éves és Heintz Howeld 43 éves német alattvalók ügyét, akiket Ko-

galniceanu községben igazolóokmányok nélkül találtak. Ismail felől jöttek autón és azt állították, hogy tengerészek, akik Constantába érkeztek hajójukkal. Ebben az esetben nem volt joguk a kikötőváros körzetéből eltávozni. A sziguranca folytatólag végigjártak több német falut Ismail és Tulcea környékén. Egyébként a bíróság 500—500 lej pénzbüntetéssel sújtotta őket.

— Pezmazoglu görög miniszter Münchenben tárgyal György görög exkirályal. Londonból jelentik: Pezmazoglu görög kereskedelmi miniszter repülőgépen Münchenbe utazott ahol találkozik György exkirályal.

Hölgyek figyelmébe!

Az őszi modellek beszerzése véget ért. Külföldre utaztam. Szalonomban a munka szeptember 1-ig szünetel.

Vértessné,
Regele Ferdinand 53.

A zsidók száma Európában és Amerikában

Berlin, szeptember 2. A „Deutsche Aerzteblatt“ ez év 34-i számában dr. E. H. Schultz tollából tanulmány jelent meg a „világzsidóságról“. A tanulmány az 1825—1925 közötti száz esztendősi periódust öleli fel. Mig 1825-ben a zsidók 83.2 százaléka még Európában lakott, addig 1926-ban ez a százalékszám 62.8-ra apadt le, Amerikában viszont 1825-ben a világ zsidóságának csak 0.3 százaléka élt, mig 1925-ben már az össz-zsidóság 29.5 százaléka.

Az utóbbi száz évben a világ zsidóságának százalékszámja folytonosan csökkent Németországban. 1925-ben 3.8 százalékat tett ki, Észak-Amerika 4 millió zsidójának, vagyis a világ zsidóságának 27 százalékalával az élen halad a zsidó lakta országoknak. Mig Oroszországban az 1825-ben csaknem a fele lakott az összes zsidóknak, addig 1925-ben már csupán a 18 százaléka a világ zsidóságának élt Németországban. Mig 1825-ben a világ zsidóságának a fele élt Oroszországban, addig 1925-ben már csak 18 százaléka az össz-zsidóságnak élt Oroszországban.

Hirdetmény

A Bucuresti Aschener ritusu ort. zsidó hitközség ros-hasana és jomkipur napjaira kellemes hangu

בעל מוסף

akceptálna. Ajánlatokat legkésőbb szeptember hó 8-ig kell beküldeni az alanti címre. Csak a meghívottak vasúti költségét térítjük meg.

A megválasztott díjazása megegyezés szerint.

Fenti hitközség értesíti t. tagjait, hogy egy a fő, mint a pót-imaházakban, az imaszék-bérlételet f. hó 22-ig tartja fen a régi bérlők részére. Azon túl a hitk. szabadon rendelkezik a ki nem váltott imaszékkel.

Bucuresti, 1935. szeptember 1.
Leitner Mór, Schönberger Jenő, titkár, elnökhelyettes, Bulv. Maria 4/c

— Vasutonalat mosott el Bucovinában a felhőszakadás. Bucurestiből jelentik: A Bucovinában pusztított felhőszakadás kímolta a Durnesti—Steletin, Brodina—Steletin és Halta Rusca közötti vasutonalakat, továbbá megrongálta a töltést 67 kilométer hosszúságban.

Dr. Ruppin Artur referátuma a palesztinai kolonizáció huszonöt évéről

IV.

Palesztinát eddig bizonyos ott dolgozó szervezetek gyarmati országnak tekintették. Nem a palesztinai hivatalnokok, hanem a szervezetek turpáni és amerikai vezetői számára volt fenntartva az intézkedés joga. Azt hiszem, Palesztina nagykorúvá vált és nincs többé szüksége erre a gyámságra. Lehetetlen, hogy emberek, akik a palesztinai étellel semmilyen kapcsolatban nem állnak, jobban akarják tudni, hogy mi szükséges az országban, mint az ottlakók. Jó volna, ha ezeknek a szervezeteknek legjobb embereit nem Európába, vagy Amerikába, hanem Palesztinába küldenék. Nem tudom, hogy tisztán kapitalisztikus jellegű vállalatoknál praktikusan a külföldről irányított gazdálkodás; de mindenesetre nincs helyén ez a dolog ott, ahol nemcsak profit eléréséről van szó, hanem arról is, hogy emberekkel kiméletesen bánjanak és fenntartsák bennük a munka örömet.

Meggyőződésem szerint sikereinket javarészt annak a ténynek köszönhetjük, hogy a cionista szervezet teljes bizalmával ruházta fel az általa megválasztott exekutívét és nem tette állandóan függővé európai vagy amerikai főleendőit fórumoknak. Készséggel ismerjük el, hogy az utolsó tíz évben a cionista szervezet mellett más vállalatok is részt vettek a zország mezőgazdasági és ipari fejlődésében, de úgy az, hogy ezek a vállalatok főleg azokat a munkáikat keresték, amelyeknél nem annyira uttörő tevékenységről, hanem viszonylag biztos üzletekről volt szó. E vállalatok tevékenységének nagyrésze lehetetlen lett volna, ha a cionista szervezet a Keren Hájjeszód és Keren Kajemot által támogatva nem teremt meg előzetesen a gazdasági lehetőségeket. A cionista szervezet dicsősége, hogy tevékenységét nem rendelte alá a profit érdekében. Gyakran kellett olyan vállalkozásokba bele menni, ahol legfeljebb 51 százalékos kilátásunk volt a sikerre. Sokkal könnyebb várni, amíg csak a 49 százalékos sikertelenségi kilátást látták, úgy Palesztina, mind a mai napig zsidók nélküli ország maradt volna.

Két beszédes példa

Két példával fogom illusztrálni, hogy a mi metódusainkkal sikeresen operáltunk olyan területeken, ahol tisztán kapitalisztikus módszerrel nem jutottunk volna eredményre. Az egyik a munkásbank, a másik a Palestine Land Development Compani esete. Amikor 1920-ban megalapítottuk a Munkásbankot és annak vezetését rábiztuk a munkásokra, ezt mindenki könnyelműségnek minősítette. Bizonyos, — mondták, hogy a munkások elvtársainknak hatra-vaakra fog-nak hiteket nyújtani és a bank rövid időn belül elveszti tőkéjét.

Ezzel szemben mi történt? A munkásbank már tizenöt éve áll fenn, tevékenységi körét folytonosan kiszélesítette, mezőgazdasági településeink és ipari szövetkezeteink legfontosabb hitelintézete és megbízhatóság tekintetében nem marad el más bankoktól. Ellenkezőleg, a bankot kritizálni hallom, úgy ez a kritika főleg annak megállapítására irányul, hogy a bank a hitelnyújtásnál túlságba viszi az elővigyázatosságot.

A Palestine Land Development Companit 1908-ban alapítottuk. Földvásárló vállalatnak tekintettük, amely bár bár nem veszi szemelőli megfelelő nyereség elérését, de a földvásárlásoknál elsősorban nemzeti érdektől kell, hogy vezettesse magát. Utóbbi szolgálatokat kellett teljesítenie és olyan földeket is megvásárolnia, amelyek a magán tőkét nem vonzották. Az emeki, haifa hay-i, karmeli földek, a telavivi strand és Jeruzsálem új zsidó városrészeit, legutóbb pedig a Hule földeket csak úgy voltak megszerzethetők, hogy a P. L. D. C. viszonylag kis tőkéje ellenére és kockázattal kellett ennek a vállalatnak elviselelnie azért, mert állásig nem elég üzletszerűen és elővigyázatosan dolgozott! A vállalat gyakran igen nagy nehézségek között haladt tovább és Jehosia Hankin, valamint dr. Jakov Thon fáradságtalan munkássága révén átállta a nehézségeket. Ma közel kétszáz ezer font részvénnyel rendelkező és nagy tartalékjával egyike a legjobban megalapozott vállalatoknak. A kritikusoknak nem volt igazuk, mint ahogy nincs igazuk akkor sem, amikor a Hule koncessziójának a PLDC által való megszerzését, mint túlságosan káros gazdasági vállalkozást támadják. Talán a gazdasági bünyény lett volna a PLDC részvevő, ha kihagyja azt az esetleg soha vissza nem térő alkalmat, hogy megvásároljon egy kétezer zsidó fa-

mília letelepítésére alkalmas területet és arra spekulál, hogy a koncessziót később esetleg olcsóbban megszerezheti. Ahol fontos nemzeti érdekek forognak kockán, úgy ilyen ala baisse spekulációk luxusa nem engedhető meg.

A német zsidók bevándorlása

Az utolsó két és fél évben a németországi zsidók bevándorlása jelentős tényező volt Palesztina fejlődésében. Hitler uralomra jövele óta több, mint 25 ezer zsidó vándorolt be Németországból Palesztinába, akik körülbelül 6-8 millió font tőkét és különösen értékes ipari szakismereteket hoztak magukkal. A Weizmann elnöke alatt e bevándorlás megkönnyítésére teremtett hivatal 1933 októberében kezdte meg működését. Híven ahhoz az elvhez, hogy Palesztinában nem bürokratikus, hanem az emberekkel szoros érintkezésben kell dolgozni, e központi hivatal munkálatait a német bevándorlók egyesületével a Hitahdut Olé Germaniával egyetértésben irányítottam. Dr. Landauer jelentéséből tudomást szereztünk a kongresszus e központi hivatal sokoldalú munkásságáról. Örömmel mondhatom, hogy a német bevándorlás, amely lavinaként várhatóan zúdult az országra, sokkal könnyebben „beélt magát” a palesztinai viszonyok közé, mint az összes ezt megelőző nagy bevándorlások. Természetesen nem mehetett mindez simán és különösképpen nem lehetett külső segítségben részesíteni azt a sok bevándorlót, aki lelkiileg szenvedett a megszokott milliőből és foglalkozásból való kiszakadás és egy új milliőbe való váratlan bejutás következtében.

Mezőgazdasági munkánkban rá voltunk utalva arra, hogy megértő együttműködést fejtsünk ki a mandatárius kormányval.

Az angol kormány, amely Cronwell ideje óta mindig szimpátiát és megértést mutatott a zsidósággal szemben, különös igénye lehet a mi bizalmunkra. Fel kell lépünk veie szemben, ha a mandatárius szellemével ellentétben jár el, de nem szabad megtagadnunk hálás elismerésünket, ha igyekszik a mandátumot végrehajtani. Elmondhatjuk, hogy a kormány az utolsó években jóval több megértést tanúsított a mi jogaink gazdasági kívánásainkkal szemben, mint a múltban, ha ez a megértés megjavólól sem eléggé nagy.

A zsidó bevándorlók a palesztinai kincstár számára éppoly aranybányát képeznek, mint a délafrikai aranybányák, vagy az iraki és iráni petróleumforrások. A palesztinai kormány nem zárta volna le az utolsó öt év során minden egyes évi költségvetését nagy felesleggel és nem rendelkezne ötmillió font tartalékkal fölött, ha a zsidó bevándorlás nem árasztott volna aranyesőt az országra. Minden elismerésünk mellett, amellyel a palesztinai kormány az utóbbi építés, a szanálás és a biztonsági intézkedések vonalán tartozunk, meg kell mondanunk, hogy a különleges zsidó érdekek nagyon sok esetben húzzák a rövidet. Az elmarut telen bekövetkezett nagy eszdekre volt szükség, amelyek néhány települést teljesen elzárta a külvilágtól, hogy a Haifa és Jaffa között már régen szükségessé vált or-

Több, mint hétszáz német ifjúnak Németországból Palesztinába való átláptalása minden várakozáson felüli sikerült. Hosszu palesztinai tevékenységem alatt ritkán éltem meg annyira lélekemelő momentumokat, mint az ezekkel a gyermekekkel való összejöveteleim alkalmával. A daganjai gyerekek, kik arra a kérdésre: hogy tetszik nekik, legmélyebb belsőjükből, ragyogó szemekkel válaszolták: „mesésen” — sokáig emlékeztemben fognak maradni. Ha egész palesztinai munkánkhoz ez az egyetlen eredménye volna, hogy gyermekek százait a fenyegető lelki meggyomorodásból átmentették egy szabad életbe és zsidó földre, úgy már ezért is „dájenu“-t mondhatnánk. A fiatalok áttelepítésének sikerét a mezőgazdasági kvucák és kibucok megértő viselkedése és közösége tette lehetővé, akik mindent elkövetek, hogy ezeknek a gyermekeknek segítségére legyenek. Nem szabad elfelejtőnünk a példátlan odaadást, amellyel Henriette Sold asszony szentelte magát ennek a munkának dr. Landauer, dr. Werner Szenátor és a berlini ifjúság-támogató munkaközösség közreműködésében. Munkájukkal valamennyien fejlethetetlen szolgálatot tettek a németországi zsidó ifjúságnak és Palesztinának. Fontos volt az is, hogy a Wizo, különösképpen a lányok mezőgazdasági kiképzésénél ugyancsak megértően segédkezett.

A német osztály az első 25 ezer németországi zsidó számára egyengette Palesztinában való elhelyezkedésük útját. Az utánuk következő bevándorlóknak már lényegesen könnyebb lesz a helyzete. A német osztály megalapította a Rural and Suburban-Zetlemen-Companit, egy 65 ezer font alapítékkel dolgozó vállalatot, amely a német középosztály mezőgazdasági és külvárosi letelepedését van hivatva támogatni. Remélem, hogy ez a vállalat a jövőben nemcsak a németországi, hanem az összes többi országok középosztályainak letelepedésében fontos szerepet fog játszhatni. Hasonlóképpen nagy reményeket fűzött az ugyancsak

a német osztály által alapított víz-társasághoz, amelynek Palesztinában nagy hiányát érezték.

Haifában és Tel-Avivban iparos kurzusokat rendeztek be és ezek a német bevándorlóknak a jövőben is rendelkezésére fognak állani. Jeruzsálemba a Boris Schatz professzor halála után megszünt Bezalel iskolát a német osztály segítségével Jozef Burko festőművész vezetése mellett rövidesen ismét megnyitják és lehetővé teszik a németországi fiataloknak az iparművészet elsajátítását. A németországi bevándorlók társadalmi felségelyezéséhez szükséges összegek két évre előre biztosítva vannak a Vaad Leuminak egy Sold asszony által vezetett jótékonyági intézménye által rendelkezésre bocsátott szubvenció formájában. A bevándorlók megelégedésével a társadalmi gondoskodás indokolt esetekben ugyancsak szükséges volt. A német bevándorlók letelepülését támogató osztály tette meg az első lépést a szisztematikus gondoskodás felé, ez általános társadalmi segélyakcióvá bővítendő.

A németországi zsidók letelepítésének elősegítő hivatal munkájával kapcsolatosan hálával kell megemlékeznem arról, hogy ebben a katasztrófában nem nélkülöztük a kívülről jövő szimpátiá megnyilatkozásait. Több ország kormányai igyekeztek bár saját országaikban is válsággal és munkanélküliséggel küzdenek, szigorú bevándorlási előírásokat enyhíteni. Ezáltal több ezer németországi zsidó talált menedéket Franciaországban, Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Spanyolországban, Belgiumban, Amerikában és Brazíliában. Különös hálával kell megemlékeznünk angol keresztény barátaink egy csoportjáról, akik segítő munkánk támogatásával megadták nekünk a megnyugtató tudatát, hogy a testvérség érzése emberek között tekintet nélkül azoknak fajára, vagy vallására, még mindig nem halt ki ebben a gyűlölettel telt világban.

Palesztina és a mandatárius hatalom

szágot építéséhez hozzákezdjenek. Úgy vélik, hogy a kormány, amely feleslegesen csak nem kizárólag a zsidó bevándorlásnak köszönheti, a zsidó bevándorlás szükségleteivel ellene különösebb mértékben számolnia. Megteheti ezt azáltal, hogy a mezőgazdasági kolóniákhoz utakat épít, segítkezik a víz felkutatásánál, megjavítja az egészségügyi feltételeket és ezáltal lehetővé teszi kolóniáknak, hogy újabb bevándorlókat vegyenek fel.

Az öröma intermezzói

Igyekeztem fejtegetéseim során hiú képet nyújtani gazdasági helyzetünkről. Nem hallgattam el az árnyoldalakat sem. Tisztában vagyok azzal, hogy még mindig nem mondhatjuk el: a zsidó nép ismét megtalálta otthonát. Ha fejtegetéseim ennek ellenére is optimizmussal és bizalommal vannak tele, ez azzal magyarázható, hogy én nem mindig azt látom, ami még hiányzik, hanem azt is, amit már elértünk. Amikor 1908-ban a cionista szervezet képviselőjét átvettem, többékevésbé semmisem állott a hátunk mögött. Nem volt pénzünk, a török kormány ellenünk fordult, nem voltak képzett telepesek, alig néhány ezer dolgozó zsidó volt a jussában és a világ zsidóságának túlnyomó többsége közönyösen, vagy ellenségesen állott szembe terveinkkel. Nem vesztettem el akkor sem hitemet, hogy a győzelem, ha a távoljövőben is, de be fog következni és ebben a hitben kezdem el dolgozni. Meg fogják érteni tehát, ha okkori optimizmusomat ma még nagyobb mértékben átérzem. Nem

hiszem, hogy a minden időben és minden körülmények között való siránkozás egy jó zsidó szükséges tulajdonságai közé tartozik. Eppen mert még nehéz feladatok állnak előttük, megengedhetik magunknak egyszer mi is az öröm intermezzóit. Tíz évvel ezelőtt még merhettem valaki mondani, hogy Palesztina felépítése fantasztikus delibábja csupán. Ma Palesztina a zsidó nép életében annyira valóssággá vált, amennyire azt néhány évvel ezelőtt még senki sem álmodhatta közülünk.

Palesztina nélkül a világ zsidóságának helyzete egyetlen nagy szürkéség volna. Palesztina, mint ahogy azt James Macdonald a német menekültek kormánybiztosa állapította meg nemcsak a zsidók főkivándorlási országa lett, az utolsó két évben négyszer annyi zsidó bevándorlót fogadott be, mint az összes többi bevándorlási osztályok együttvéve, hanem azok számára, akik nem tudnak Palesztinába bevándorolni, életük egyetlen fényugara. Mindenki számára, aki látni tudja a történelmi és szociológiai összefüggéseket, világos az, hogy egyedül Palesztina tartotta fenn bizonyos mértékig a zsidóságot az utolsó évtizedekben egyre mélyebbre vágó szétesését. Egykori ellenfeleinknek egyre szélesebb rétegei kezdik most belátni, hogy Herzl Tivadar lecsóráolt illúziója mint a világtörténelemnek megannyi más illúziója, sokkal erőteljesebbnek bizonyult, mint az ugynevezett praktikus vagy okos emberek számításai és jóslatai.

Önöknek mint olyanoknak, akik a cionista gondolatot évek és évtizedek óta képviselik, bizonyára nagy lelki elégtételül szolgál, hogy elérték a mai napot. Mindenesetre még messze vagyunk munkánk végétől. Minél sötétebbek a felhők, amelyek a galuti országokban a zsidó nép fölött feltornyosulnak, annál nagyobb és sürgősebb a mi feladatunk. Legyenek továbbra is Palesztina fátylahordozói a világban. A spártai anyák azt mondták hadbavonuló fiaiknak, hogy vagy győztesekként pajzsukkal vagy pedig elesettként pajzsalkon várják vissza őket. Számunkra is csak ez a választás van: úgyünk győztesek vagy a zsidóság összeomlása. Vonuljanak ki erről a kongresszusról azzal a megrendületlen akarattal, hogy művünket teljesítsük s térjenek vissza a pajzsukkal legközelebbi kongresszusunkra. (Hosszantartó és színni nem akaró taps.) (Vége)

Elbeszű herceg a zágrábi nemzetközi légügyi konferencián. Bucurestiből jelentik: Pénteken Zágrábba utazik Bibescu herceg, Románia megbízottja a nemzetközi repülőszövetség kongresszusán. Gépét Bázu Cantuzinó fogja vezetni.

Székely és Réti BUTORGYÁRT

TARGU MURE/—BUCURE/ TI—BRA/ OV

Tervezőink művészete,

Munkásaink szaktudára,

Anyagjaink kiválóága,
nyújtják Önnek azt a biztorítékot,
mely a butorgyártáshoz előfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt!

Modern CS

Piața Unirii 31.

Bucuresti rekviem kiindvéért. Bucurestiből Szent József katedrál tartanak Asztrid királyné temetését, amelyen a kormány tagjai és az udvar képviselői is részt vesznek. Összes katolikus templomban felgyúsznak munkájukat tartamára.

Gyilkosság a me... lentik: Szombaton déle kanékküli szerelőség. Lajos, aki a bécsi hadi lakott, ugyancsak a ringer János segédműrással megölte. A gyilkváltotta, hogy Bohring azzal a szándékkal, hogy megölje. A gyilk történt, a menhely előtőntitő bíróság elé ke

Bágyadt, levert, d... nekél reggel énygomcszetes „Ferenc József” csakhamar megéltornában összegyűlt saríngést szabadidő teszimunkaképességet emeliserleket folyamán bebizJózsef víz gyomorsavánál, meuraszténias embőd asszonyknál is refejti ki.

Uj módszerrel gy... nyomást. Münchenből... temé tanár a napokb... magas vényomás gy... magas vényomás, be... légségi kura után me... ségesek is maradtak... ilyen gyógyszert sz... más szabályszerűvé v... kezé tünetei: a fejféj... szegét gyengülése, az... ingerlékenység és az... Ennek a gyógyító... az, hogy néhány héte... szor-négyszer öt perc... latokat kell végezni... tartja Tirala a kilég... paciens alig tud egy... percig kilelegzeni, az... 40 másodpercre eme... ugy kell történnie, h... teljesen csukott és c... mondja: uuu. Ezek e... zok hatással vannak... élettani folyamatok... könnyen több vért... befogadóereje növeks... cseretermékek a sz... válnak a vérkeringést... szültsége csökken s... színik.

Az Országos
Igazo...
Str. Saguna 7 sz. A...
kedden, szeptember...
óra között dr. Schwa

Miss Takarékossá... ziliában. Rio de Jé... pos városában ujs... lasztást rendeztek... a szokásos szépségk... tagadhatatlanul van... a választáson ugyan... szépség volt döntő... hölgyek ruházata is... pontból, hogy melyik... lett olcsóbban öltöz... „Miss Takarékosság”... lajdonképpen széps... pontot kapott s azér... versenyt, mert 100-... tolettjével, melyne... centvosba került... legcsinosabb volt va

lapított víz-társaságában nagy hiányai.

ban iparos kur- s ezek a német be- is rendelkezésére embe a Boris Schatz megszünt Bezalel is- segítségével Jozef etése mellett rövid- és lehetővé teszik a ak az iparművészet rszági bevándorlók séhez szükséges ösz- biztosítva vannak a old asszony által ve- zménye által rendel- enció formájában. A tésével a társadalmi esetekben ugyancsak smet bevándorlók le- stály teite meg az atikus gondoskodás adalmi segélyakcióvá

ok letelepítésének elő- val kapcsolatosan há- nem arról hogy ebben nélkülözöttük a kivülről atkozásait. Több or- zsejt bár saját orszá- és munkanélküliséggel andorlói előírásokai. bb ezer németországi et Franciaországban, oszájviában, Spanyol- Amerikában és Bra- val kell megemlékez- y barátaink egy cso- munkánk támogatásá- a megnyugtató tuda- ég érzése emberek kö- zezeknek fájára, vagy nem halt ki ebben a

időben és minden kö- siránkozás egy jó dionságai közé tarto- nehéz feladatok álla- hejük magunknak intermezzoit. Tíz év- hette valaki mondani, ése fantasztik déli- zszina a zsidó nép éle- gá vált, amennyire azt ég senkinem álmond-

világ zsidóságának szürkeség volna. Pa- azt James Macdonald kormánybiztos állapí- zsidók főkvándorlái két évben négyszer fogadott be, mint az ási osztályok együtt- anára, akik nem tud- ndorolni, életük egyet- ki számára, aki látni szociológiai zseffüg- gy egyedül Palesztina mértékg a zsidóság- ben egyre mélyebbre ykori ellenfeleinknek kezdik most belátni, osarolt illuziókat mint megannyi más illu- bnek bizonyult, mint e vagy okos emberek

knak, akik a cionista zedek óta képviselik, elégtételt szigál, pot. Mindenesetre még kánk végétől. Minél melyek a galuti orszá- bított feltornyosulnak, sebb a mi feladatunk. Palesztina fákyahor- arai anyák azt mond- ak, hogy vagy gyöz- agy pedig elesettként za őket. Számunkra van: úgyünk győzel- zeomlása. Vonuljanak ról azzal a megrendi- y művünket teljesítik pajzsokkal legközelebbi szsantartó és szünni

zágábi nemzetközi Bucurestiből jelentik: azik Bibescu herceg, nemzetközi reptöl- Gépét Bázu Can-

HIREK

Modern csillárt olcsón Constructio
Piata Unirii 31. Telefon: 83.

Bucuresti rekviem a belga királyné lel- kűdvéért. Bucurestiből jelentik: Holnap a Szent József katedrálisban istentiszteletet tartanak Asztrid királyné emlékezetére, amelyen a kormány tagjai, a diplomáciai kar és az udvar képviselői vesznek részt. Hasonló istentiszteletet tartanak az ország összes katolikus templomaiban. A hatóságok felügyesztik munkájukat az istentiszteletek tartamára.

Gyilkosság a menhelyen. Bécsből jelentik: Szombaton délelőtt egy 37 éves munkanélküli szerelőség, Zimmermann Ferenc Lajos, aki a bécsi hajléktalanok menhelyén lakott, ugyancsak a menhelyen lakó Bohringer János segéd munkást három késszu- rással megölte. A gyilkos a rendőrségen azt vallotta, hogy Bohringerrel összeveszett és azzal a szándékkal mártotta bele a késet, hogy megölje. A gyilkosság a nyílt utcán történt, a menhely előtt. Zimmermann rögtönítelő bíróság elé kerül.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egy- nekél reggel éhgyomorra egy pohár termé- szetes „Ferenc József“ keserűviz a bémoz- gást csakhamar megélné, az emésztőcsa- tornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérke- ringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Beható kórházi ki- sérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József viz gyomor-savas szellemi munkások- nál, neurastheniás embereknél és betegeske- dő asszonyoknál is rendkívül jótékony hatást fejt ki.

Uj módszerrel gyógyítják a magas vér- nyomást. Münchenből jelentik: Tírala egye- temi tanár a napokban előadást tartott: a magas vérnyomás gyógyításáról. Szerinte magas vérnyomás, betegék három-hatheti légségi kúra után meggyógyultak és egész- ségesek is maradtak. anélkül, hogy bármi- lyen gyógyszerrel szedtek volna. A vérnyo- más szabályszerűvé vált s eltűntek a beteg- ség tünetei: a fejfájás, a szédülés, az emlé- kezet gyengülése, az erős szivdobogás, az ingerlékenység és az általános idegesség is. Ennek a gyógyító eljárásának az alapelve az, hogy néhány héten át naponta három- szor-négyszer öt percig mélylégségi gyako- ratokat kell végezni. Különösen fontosnak tartja Tírala a kilégzést. Kezdetben sok páciens alig tud egyfolytában öt-tíz másod- percig kilégzeni, az az időtartam atán 30- 40 másodperce emelkedik. A kilégzésnek ugy kell történnie, hogy a páciens majdnem teljesen csukott és csucorított szájjal ezt mondja: uuu. Ezek a mélylégségi gyakorlat- ok hatással vannak fizikai, kémiai és ideg- élettani folyamatokra. A tüdő kitágul és könnyen több vért képes felvenni, a szív befogadereje növekszik, a mérgező anyag- cseretermékek a szokottnál gyorsabban ki- válnak a vérkeringésből. Ezáltal az erek fe- szültsége csökken s a magas vérnyomás meg- szűnik.

Az Országos Zsidó Párt Clujj Itagozatának
Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában kedden, szeptember 3-án délelőtt 1½-1½2 óra között dr. Schwartz Vilmos tart inspek- ciót.

Miss Takarékoságot választottak Bra- ziliában. Rio de Janeiróból jelentik: Cam- pos városában ujszerű szépségkirálynő-vá- lasztást rendeztek, amelynek — ellentétben a szokásos szépségkirálynő-választásokkal — tagadhatatlanul van némi nevelőértéke. Ezen a választáson ugyanis nem csupán a testi szépség volt döntő, hanem a királynő-jelölt hölgyek ruházata is, mégpedig abból a szem- pontból, hogy melyikük tud szebben és amel- lett olcsóbban öltözködni. A győztes, aki a „Miss Takarékoság“ címet nyerte el, a tu- lajdonképpen szépségversenyen csak 68 pontot kapott s azért nyerte meg mégis a versenyt, mert 100-100 pontot érdemelt ki toalettijével, melynek anyaga mindössze 50 centavosba került méterenként s mégis a legcsinosabb volt valamennyi jelölté közül.

Marconi nem árulja el az új sugarak tit- kát. Londonból jelentik: Az egész világsaj- tót bejárta a hír, hogy Marconi, a világhírű olasz tudós, új, hatalmas erejű sugarakat fedezett fel, amellyel meg lehet állítani a repülőgépeket. A Daily Mail tudósítója meg- kérdezte az új csoda híreről Marconit, aki Santa Margheritából telefonon így nyilatko- zott: — Igaz, hogy új felfedezést tettem, va- lami olyat fedeztem fel, amelynek döntő fon- tossága van a rövidhullámú rádiózásra. De felfedezésemet teljesen titokban kell tartan- nom Olaszország mai helyzetére való tekin- tettel. Nem mondhatom, hogy felfedezése- nek nincs jelentősége a hadviselés szempont- jából. De a helyzetem most olyan, hogy nem fejtethem ki, vajjon ellerséggel szemben fel lehet-e használni, vagy nem. Azt kérdezi, hogy ez az új sugár a repüléssel kapcsolat- ban van-e? Ebben a pillanatban nem mond- hatok többet, mint azt, hogy határozott kap- csolatban van a sugarak tanulmányozásával és a rádióval. Különbön érthető, hogy en- nek a találmánynak a titkát kizárólag saját országom számára akarom fentartani.

Kommunistákat tartóztattak le Bucu- restiben. Bucurestiből jelentik: A kommu- nisták tegnap ünnepelték az ifjuság-napját. A fővárosban számos letartóztatást eszkö- zöltek a sziguranca közegei. Egy Dem. Dobrescu által rendezett gyűlésen tette- nek két kommunistát, Roman Aurelt és Petre Chelment, amint röpiratokat osztogat- tak. A Leova-uccán két csomagot találtak, amelyekben 2000 röpirat volt. — A Schmidt és Vulcan gyárak falait teleragasztották kom- munisták plakátokkal. A Vitan-téren több tüntetőt letartóztattak és átadták a hadbíró- ságnak.

Egyetemi tanárok megállapítása szerint biztos hatása a „Bixádi viz“ amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomorerégi fájdalom ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Clujj lerakat: Vitromin Rt. Calea Regele Ferdinand 70.

Pintea tanító ismét botrányokat rendez. Satmarról jelentik: Pintea Augustin, Sat- marhegy rézeses tanítója, ismét hallat ma- gáról. Tegnap berugott állapotban inzultált az állomás perronján egy satmari zsidót, akit „Szimche bácsi“ néven ismernek. A botrány az állomásnál szemben levő Katzfe- le vendéglőben folytatódott, ahol Szimche bácsi megokolta a dolgot és pofonütötte az illuminált állapotban levő tanítót. Pintea erre kést, majd revolvert rántott, kverte az összes vendégeket s lelővéssel fenyegette meg a vendéglőt. Különös módon a hatóságok még mindig nem látják elérkezettnek az időt arra, hogy közbelpjenek és szankciókat alkalmazzanak a botrányhős tanítóval szem- ben.

Gyöz az egyszerűség. Londonból jelen- tik: Egy londoni ujság megszavaztatta olva- sóit, hogy melyik modern nótípus tetszik leg- jobban a férfiaknak. A szavazatok óriási többsége a természetes, egyszerű eleganciá- val öltözött nőre esett. A vámpír tipust a szavazók nagyrésze „kiállhatalannak“ mi- nősítette.

Szombaton zajlik le a tárgujui nagy parádé. Bucurestiből jelentik: Szombaton a kormány összes tagjai Targu-Jiura utznak, ahol az uralkodó jelenlétében felavatják Ecaterina Teodorou emlékművét. Ez alka- lomból nagyszabású népgyűlést tartanak, amelyen a kormánykörök szerint 20.000 pa- raszt fog felvonulni Olténia minden részé- ből. A program szerint az uralkodó részt- vesz Tătărescu poianai birtokán rendezendő ebéden is.

Ma délelőtt 10 órakor áll meg öt percre a munka Romániában. A szakszervezeti va- nács annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy a háború elleni tiltakozás jeléül terve- zett ötperces munkaszünet kedden nem 11, hanem délelőtt 10 órakor lesz. Tíz órától 10 óra öt percig fog eszerint szünetelni a mun- ka a munkásság háborúellenes hangulatának dokumentálására.

Kovakó és szacharin. Szatmarról jelen- tik: Két földhözragadt zsidó kereskedő: Fekete Márton és Weinberger Ignác került most összeütkezésbe a törvénnyel, mert jelenlétkellen mennyiségű szacharint és kova- kóvet találtak náluk. Egyenesen Bucuresti- ből érkeztek a detektívek, akik ebben az ügyben nyomoztak és besugók révén ponto- san voltak tájékozódva. A városban most általános szacharin-razzia folyik és aratnak a beugratók és besugók.

Most nyílt meg!

a MAGAZINUL TAPITEX S.A.
Calea Regele Ferdinand 9.
Zsák, zsinag, kötél, ponyva.
Butorszövet, szőnyeg
és kárpitok kellekek üzlete.
Nagy választék! Olcsó árak!

Megnyílt a bécsi mintavásár. Bécsből jelentik: Ma megnyílt az őszi árumintavásár, amely szeptember 8-ig áll a látogatók ren- delkezésére.

Kinos politikai incidens egy német hadi- hajó danzigi hivatalos fogadtatásánál. Dan- zigból jelentik: A népszövetségi főbiztos fo- gadást rendezett a „Scheer admirális“ német hajó tisztjeinek tiszteletére, amelyre hivatá- los volt többek között dr. Rauschning volt danzigi szenátusi elnök is. Amikor Greiser jelenlegi szenátusi elnök meglátta a volt elnököt: a meghívott vendégek sorában, tünt- tetőleg távozott s példáját rövidesen követték a német hajó tisztjei is. A tüntető távozás politikai okra vezethető vissza: a nemzeti szocialisták és az uralomból kivetett szociál- demokraták ellentéteire.

Schuschnigg ismétellen kijelentette, hogy Ausztria meg fogja védeni független- ségét. Bécsből jelentik: Wiener-Neustadtban felavatták hadnagykaká a katonai akadémia növendékeit. Ezuttal történt első ízben a há- boru befejezése óta, hogy a repülőkhöz is történtek beosztások. Schuschnigg kancellár beszédében azt hangsúlyozta, hogy Ausztria meg tudja őrizni függetlenségét s megvédi területét.

Maniu és Bratianu György találkozá- sa az alkotmányvédelmi fronton. Bucuresti- ből jelentik. Gheorghe Bratianu, aki vissza- érkezett Romániába, úgy döntött, hogy az alkotmányos front ülését, amit szeptember 15-re tüztek ki, halasszák el. Ennek oka, hogy Averescu marsall, aki okvetlenül részt akar venni a gyűlésen, még egy ideig kül- földön akar maradni. Hír szerint a jövő hét folyamán Maniu Gyula a fővárosba érkezik, hogy megbeszélést tartson Gheorghe Bra- tianuval.

Házasság. Herzlinger Hilde (Dundi) Blaj és dr. Schwarz Sándor, Timisoara, aug. 25-én házasságot kötöttek. (Minden külö- értesítés helyett.)

Rövid hírek mindenünne. Kent herce- ge és felesége, jugoszláviai üdülőhelyéről Párizson át utban van Anglia felé. — Olasz- országban elrendelték a szénbányászati ter- melési eredményénke fokozását. Az a cél, hogy lehetőleg minél kevesebb szenet kell- jen külföldről importálni. Az arcai bányák eddigi évi 250 ezer tonnás teljesítményét már az idén 300 ezer tonnára kell felfokozni. — Santa-Fé mellett az Egyesült Államok belügyminiszterének, Ickesnek feleségét há- lalos autóbaleset érte. — Braunschweig kör- zetében megkezdődtek a német légi haderő nagy hadgyakorlatai. — Hakkaidó környé- kén súlyos kimenetelű áradások vannak. 130 ember lelte halálát a vízben. — Borne- missza, magyar ipari és kereskedelmi mi- niszter Bécsben tartózkodott s tárgyalat Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter- rel az aktuális kereskedelempolitikai kérdé- sekről. — A München—Hamburg közötti ex- presszovnat Ansbach állomáson összeütkö- zött egy helyi jellegű vonattal. Egyik féke- ző és két utas súlyosan, többen könnyen megsebesültek. — Egyiptom legöregebb embere, Hadjomar Makboul sejk 153 éves korában tegnap meghalt. Legfatalabb gyer- meke 73 éves. — Albániában nagy ünne- psek keretében ünnepelték meg a tegnap Zogu király trónralépését, illetve a monar- chia proklamálásának évfordulóját. — A sze- zonban a bécsi Burgtheater elő fogja adni Gerhardt Hauptmann új darabját, Hamlet in Wittenberget.

Arnold Zweig új darabot írt Palesztí- naban. Jeruzsálemből jelentik: Arnold Zweig, a Palesztinába emigrált német író, ott új darabot írt. Címe: „Bonaparte Jaffában“. Történelmi szindarab, satirikus formában.

Beiratások a Montessori óvodába. A Ham- burg Szerén vezetése alatt álló Montessori rendszerű óvodába a beiratások szeptember 14 és 15-én eszközölhetők az óvoda helyisé- gében Str. Elisabeta 10. A tanítás 16-án kezdődik.

Hevesi Piroška zongoraművész és Pfeif- fer Alfred operanékes, énektanár tanításu- kat megkezdik. Lakásukon találhatók dél- előtt 12—1-ig, délután 5—7-ig Str. Memo- randului 10.

Mercur Camionaj. Telefon 831

Izák Laura zongoratanárnő Tonika-Do módszerű zongoratanítást szeptember 1-én kezdi. Előkészít konzervatóriumi vizsgákra. Jelentkezni lakásán naponta 4—7 óra kö- zött P. Mihai Viteazul 39.

Eljegyzés. Rózsa Mór leányát, Editet Clujról eljegyezte Niszel Mátyás, Oradeáról.

FÜGGETLEN UJSÁG szeptemberi első száma változatos tartalmából kiemel- jük a következő cikkeket: Kovács György: Gyalogszerrel a Székelyföldön (szociális riport sorozat, első közlemény). A gyar- matok új rendezése. A Vatikán és a né- metországi katolikusok helyzete. A halott Barbouse. A bledi konferencia kilátásai. Munteanu Ottlik Glörgy, Soos Endre és a Tara Noastra a magyar-román kultur kö- zeledestről. Böszörményi Andor: A krízisek doktora. A hét tudományos riportja. Ora- deai és timisoarai heti levelek. Képes le- velezőlap a Hortobágyról. Az „ahogy le- het“ forradalma budapesti megvilágítá- sban. Eredeti beszámoló India jelenlegi helyzetéről. Hajnal Anna: vers. I. Szemléi Ferenc: román vers fordítás. Ezenkívül bő irodalmi és nyaralási rovat. Egyes szám ára 5 lej. Kapható minden trafikban és pályaudvaron.

Dr. LAZAR LAJOS:
PALESZTINA
Egy magyar újságíró fél éves körútja alap- ján készült a huszadik század páratlanul ér- dekes új honalapításáról szóló könyv. Ára diszes egészségvonkötésben 130.— lej.

OPATOSUH:
Mordecháj, az erdei zsidó
A cári elnyomatást szenvedő lengyel nép és az üldözött haszideus, vallási válsággal küzdő zsidóság felszabadító harcának gyö- nyörű regénye. Ára diszes egészségvonkötésben 130.— lej.

CULTURA
könyvkereskedés
Cluj, Str. Memorandului 4.

